

Angleži so zavzeli Longueval in osvojili gozd pri Delville.

LONGUEVAL JE PO HUDIH BOJH PADEL V ANGLEŠKE ROKE. — ZAVZELI SO TUDI OSTALE POZICIJE PRI DELVILLE-U, KI SO BILE DOZDAJ ŠE V NEMŠKI OBLASTI. — RUSKO VOJAŠTVO PRI CHAMPAGNE. — BOJI PRI THIAUMONTU. — BOJI V ZRAKU. — VSAK VOJAK V NEMŠKIH ZAKOPIH SE ZAVEDA, DA JE POLOŽAJ KRITIČEN, TODA SI JE SVEST ZMAGE.

London, Anglija, 28. julija. — Današnje uradno poročilo naznanja, da so Angleži imeli daljne uspehe. Zdaj je v njihovih rokah cel Longueval in tudi Delville gozd.

Poročilo, izdano danes zvečer, se glasi: — Največji uspeh preteklega dne je bilo zavzetje Longuevala, s katerim smo zajeli tudi več sovražnikov.

V bližini Pozieres se se mož-proti-možno boji nadaljevali cel dan.

Na vseh drugih delih fronte so bili pa hudi artilerijski boji.

Uničili smo dva sovražna zrakoplova; na tla sta priletela pri Bapaume.

Angleški vojni urad je danes popoldne izdal sledeče poročilo:

— Po hudih in dolgih bojih smo prepodili iz še preostalih pozicij v Delville gozdu celo peto brandenburško divizijo; 158 mož smo pa vjeli, med njimi tri častnike.

Cel gozd je zdaj v naših rokah. Odbili smo številne nemške protinapade in povzročili sovražniku ogromne izgube.

Pri Longuevalu smo še nekoliko napredovali, ravno tako tudi pri Pozieresu, kjer smo vjeli tudi 48 nemških vojakov.

Preteklo noč so se vršili hudi artilerijski boji, kajti sovražnik je pošiljal nad naše nove postojanke grozovit ogenj.

Bližu Neuve Chapelle je par manjših oddelkov sovražne infanterije vrglo v naše zakope in imelo tudi začasn uspeh, toda prepodili smo jih takoj in par ranjencev je ostalo v naših rokah.

Na drugih točkah je naša artilerija obstreljevala sovražne pozicije in zakope.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Nemški vojni urad je izdal sledeče poročilo:

— Neka nemška patrola je pripeljala na naše postojanke dve strojni puški in trideset sovražnikov, med katerim so bili tudi trije častniki.

Na severnem delu doline Somme so Angleži pošiljali na naše postojanke grozen ogenj. Popoldne so vprizorili na naše pozicije pri Longuevalu in v Delville gozdu navse ljut napad, ki se jim je pa deloma ponesrečil.

V južnem delu doline je bilo več hudih artilerijskih bojev.

Na vzhodni strani reke Meuse se je francoski napad na naše pozicije pri Thiaumontu ponesrečil.

Pariz, Francija, 28. julija. — Danes zvečer je francoski vojni urad izdal sledeče poročilo:

— Na desnem bregu reke Meuse smo imeli precejšen uspeh; zavzeli smo par nemških postojank pri Thiaumontu. Na ostali fronti se je vršilo običajno bombardiranje.

Nad Verdunom se je vršilo več zračnih bojev, v katerih so naši zrakoplovi spravili na tla en nemški zrakoplov, v katerem sta bila dva avijatika; oba smo vjeli.

Popoldne je pa vojni urad izdal sledeče poročilo:

— V Champagne okraju je oddelek ruskih vojakov, ki se nahajajo v Franciji, vdrl v sovražni zakop in ga začasno obdržal, toda pozneje ga je moral zapustiti, ker je sovražnik metal nadenj hud ogenj. Rusi so pripeljali s seboj več nemških vojakov.

Pri Thiaumontu, pred Verdunom, so Nemei vprizorili več hudih napadov na naše novo zavzete pozicije, toda noben se jim ni posrečil, ker smo poslali nadnje neprenesljiv ogenj.

Nemški glavni stan na zahodni fronti, 28. julija. (Posebno poročilo newyorškega lista "World") — Zelo tragični dogodki se dogajajo na tem bojnem polju. Indija, Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, Irska, Škotska, Anglija in Francija poskušajo zdaj z neprimerljivimi napadi streti nemško črto. Na vzhodu pa pritiskajo Rusi na nemške armade, ki so pod Hindenburgom, princem Leopoldom, von Linsingenom itd.

Vsak mož zdaj čuti, da je vojna prišla do svojega vrhca.

London, Anglija, 28. julija. — Glasom uradnega poročila, je več nemških zrakoplovov napadlo vzhodno angleško obalo.

— Številno zrakoplovov, — pravi poročilo — še ni znano. Poročila pravijo, da so letalci prišli preko Yorkshire in Lincolnshire. Vrgli so več bomb, toda uspehov niso imeli nobenih.

Srbi in Bolgari.

Severno od Vodena se je vnela vroča bitka med Srbi in Bolgari. — Bomba na železniški progi.

Pariz, Francija, 28. julija. — Havasova brzojavna agentura je dobila iz Soluna poročilo, da so začeli Srbi z ofenzivnim prodiranjem proti bolgarskim četam, ki se nahajajo v Grški. Srbi so zavzeli več višin ter odbili vse bolgarske protinapade. Srbi bodo poskušali preganiti Bolgare iz postojank, katere imajo šest ali sedem milj južno od grške meje.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Vrhovno poveljstvo nemške armade je izdalo danes sledeče poročilo:

Severozapadno od Vodene, se je vnela vroča bitka med Srbi in Bolgari. Proti večernu so se morali Srbi z velikimi izgubami umakniti.

Atene, Grško, 28. julija. — Železniška zveza med Sofijo in Kustendilom je prekinjena. Na železniški progi je eksplodirala bomba in jo razdejala. Zaprli so več oseb, ki so baje odgovorne za to dejanje.

Kustendil je v Bolgarski, 40 milj jugozapadno od Sofije.

Rusi v Rumunski.

Rusi so baje "pomotoma" prekorčili rumunsko mejo. — Odločen protest rumunske vlade.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Zadnji čas se je že večkrat dogodilo, da so manjši ruski oddelki prekorčili rumunsko mejo v severnem delu okraja Dorohoi. To so bili večinoma begunci, ki so pobegnili z gališko-besarabskega bojišča na nevtralna tla.

Rumunska vojaška oblast jih je razorožila ter jih poslala v koncentracijski tabor. Rumuni se sprva niso veliko menili za to. Veliki razburjenje je pa nastalo po celi Rumunski, ko se je te dni izvedelo, da je dva ali trideset ruskih vojakov prekorčilo mejo pri Marmornici ter zasedlo nekaj ozemlja.

Kralj je takoj sklical kabinetno sejo, pri kateri se je sklenilo ruski vladi oster protest.

Ruski poslanik v Bukareštu je dobil ostro noto, v kateri je zahteval od njega rumunska vlada, da mora nemudoma pojasniti celo zadevo. Istočasno je odpotoval proti severu general Petruscu ter vprašal ruskega generala Kellera za vzrok njegovega prihoda. — Keller mu je odvrnil, da je prišel s svojimi vojniki pomotoma na rumunsko tla, ter da ni dobil od ruskega generalnega štaba nikakage povelja zasedati rumunsko ozemlje.

Ruski vojniki so se še isti dan umaknili preko meje.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREZŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brezžične pošiljate grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljate dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezžičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoče zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošilje naj se po brezžičnem brzojavu.

FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

TVRDKA FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nezaslišnost.

Nemško vojno sodišče je obsodilo na smrt kapitana Fryatta; usmrtev se je že izvršila.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Nemško vojno sodišče je obsodilo na smrt kapitana Fryatta, ki je poveljeval parniku "Brusselles", angleški trgov. parnik, last Great Eastern Raila, ki ga je pretekli mesec vjel nek nemški torpedni rušilec; kapitan je bil usmrčen. To je pa nemško vojno sodišče storilo raditega, ker je 28. marea 1915 poskušal potopiti nemški podmorski čoln U-33. Nemei pravijo, da je submarin, ko se je pojavil na površju razvil nemško zastavo in dal Fryattu znamenje, da ustavi, česar pa kapitan ni storil, temveč je svoj varnik z največjo hitričo obrnil proti submarinu, hoteč ga potopiti; to ni storil, ker je podmorski čoln še pravočasno izginil pod površino.

Kapitan je pozneje dobil od angleške admiralitete priznanje. Sam je pripoznal, da je to delal po naročilu admiralitete.

London, Anglija, 28. julija. — Ko je prišla v London vest o usmrtni kazni kapitana Fryatta je nastalo veliko razburjenje, zlasti pa še v zunanem uradu.

Ameriški poslanik Page je takoj dobil noto, v kateri ga zunanji urad prosi, da poizve od poslanika Gerarda v Berlinu vse podrobnosti.

Baron Newton, podtajnik za zunanje zadeve, je podal sledeče izjavo:

"Ta slučaj je bolj zgražanja vredni kot pa oni, ko so Nemei usmrtili strežnico Cavel.

"Upoštevati se mora, da takrat, ko je kapitan Fryatt poskušal zadeti v podmorski čoln, niso nemški submarini dajali nobenih signalov onim parnikom, katere so hoteli potopiti.

Washington, D. C., 28. julija. — Tu je nastalo veliko zanimanje za Fryattov slučaj. Največ se jih je izrazilo, da je to postopanje brutalno.

Vlada Združenih držav se zelo zanima za slučaj, obenem se pa boji, da bo imelo to kak upliv na nemško propagando za obnovenje vojevanja s podmorskimi čolni.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena v Ameriko v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljate do preklica le pod pogojem, DA SE VELEDO VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčimo zanesljivo ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svezni radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	\$	K	\$
5....	.90	120....	16.80
10....	1.80	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4.40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.85	300....	42.00
60....	8.55	350....	49.00
65....	9.25	400....	56.00
70....	9.95	450....	63.00
75....	10.65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12.05	700....	98.00
90....	12.75	800....	112.00
95....	13.45	900....	126.00
100....	14.00	1000....	139.00
110....	15.40		

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dope na zapad ponašadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roka, se pri nas cene morda še večkrat spremenijo.

FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

TVRDKA FRANK SAKSER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zdr. države in Mehika.

Med obema državama je prišlo do sporazumljenja, da se bosta podvrgli mednarodni komisiji.

Washington, D. C., 28. julija. — Danes je prišlo do sporazumljenja med Združenimi državami in Mehiko, namreč, da se bo vse mehiške zapletljave rešilo potom mednarodne komisije; do sporazumljenja je prišlo tako, da so Združene države potrdile predlog mehiškega predsednika Carranza.

Mednarodna komisija bo imela mo razpravljati in odločevati v vsaki točki, ki je povzročala nevarnost, da bi se končali prijateljski odnosi med obema deželama.

Glavna točka, za katero se bo šlo, je seveda ta, da se bo odstranilo nevarnost vojne, toda poleg te bo pa še druga, namreč, da se bo kaj storilo za trajen mir, za trajne prijateljske odnose med Združenimi državami in sosednjo Mehiko.

Iz zanesljivih virov se je doznanlo, da bo predsednik Wilson imenoval tri može, ki zavzemajo važna mesta, kateri bodo zastopali pri konferenci Združene države.

Mr. Aredondo, mehiški poslanik v Washingtonu, je uradno naznanil, da je okoli 10,000 Carranzistov na sledu Villi in njegovim privrženecem.

Uradno tudi naznanja, da je Villi še živ.

Rusi in Turki.

Rusi poročajo, da še vedno napredujejo. — Turški napad na ruske ladje z zraka.

Petrograd, Rusija, 28. julija. — Glede bojev v Kavkazu je vojni urad izdal danes sledeče poročilo:

"Napredovanje naših čet v Kavkazu se nadaljuje. Neka naša patrola je na potu proti Syvasski-ju vjela enaintrideset turških častnikov."

Pariz, Francija, 28. julija. — Predsednik Poincare je poslal ruskemu carju brzojavko, v kateri mu je čestital nad padcem Erzincana. — Car se mu je zahvalil.

Carigrad, Turčija, 28. julija. — Turški vojni urad je izdal poročilo, glaseče se:

"Naši zrakoplovi so poleteli nad otok Tenedos in vrgli na sovražne ladje več bomb.

"V Kavkazu je našim desnim krilu prišlo do spopada med našimi in sovražnimi patroljami; sovražne patrolje so se morale umakniti, imele so velike izgube. V sredi črte in na levem krilu se ni nič posebnega dogodilo.

"V vodovju pred Smirno se je vršila mala pomorska bitka".

Grozna vročina v Chicagu.

Chicago, Ill., 28. julija. — Delavei v Republic Iron and Steel Co., v East Chicagu, in pri Interstate Iron and Steel Co. v South Chicagu, niso večerj prišli na delo, vsled neznanosti vročine, česar posledica je bila, da sta obe tovarni zaprti svoje naprave in bodo ostale zaprte, dokler ne bo vročina prenehala.

Temperatura zadnjih par dni je bila v tovarnah od 140 do 160 stopinj.

Vsled vročine je danes umrlo 32 oseb.

Vremenski preroki pa še vedno prerokujejo, da se bo vročina nadaljevala.

Prepovedan uvoz opija in kokaina.

London, Anglija, 28. julija. — Izdana je bila kraljevska proklamacija, s katero se prepoveduje vsak uvoz opija in kokaina v angleško kraljestvo.

Osem angleških ribičkih parnikov je potopljenih.

London, Anglija, 28. julija. — Nek nemški submarin je napadel skupino angleških ribičkih čolnov, ki so bili na lovu na slanke. Osem parnikov oziroma čolnov je bilo potopljenih. Moštva so se rešila in pristala v Tynmouthu, severnomorskem pristanišču.

Ruske čete zavzele Brody. 70,000 Turkov na Ogrskem.

NEMCI POROČAJO, DA SO ČETE BAVARSKEGA PRINCA LEOPOLDA PREMAGALE DVA RUSKA ARMADNA ZBORA. — RUSOM SE JE POSREČILO PRODRETI AVSTRIJSKO FRONTO. — AVSTRIJSKI CESAR JE BAJE ODPOTOVAL V BUDIMPEŠTO. — MED OGRI JE ZAVLADALO VELIKO RAZBURJENJE. — POROČILO ZASTOPNIKA ČASNIKARSKKE ZVEZE. — PRODIRANJE OB SLONEVKI.

Petrograd, Rusija, 28. julija. — Ruske čete v Voliniji so si priborile veliko zmago. Po hudem boju so zavzele mesto Brody, ki leži 58 angleških milj severovzhodno od Lvova.

Avstrijsko-nemška fronta jugozapadno od Lutska je prodrta. V zadnjih 24 urah so vjeli Rusi 9,000 nemških in avstrijskih vojakov. Med jetniki se nahajata tudi dva generala.

Ruski generalni štab poroča: — Danes zjutraj smo zavzeli mesto Brody. Koliko vojakov smo vjeli in koliko vojnega materiala smo zaplenili, se dozda še ni moglo dognati.

Popoldansko poročilo ruskega generalnega štaba se glasi:

— Zapadno od Lutska smo stopili zopet v ofenzivo in prodrli sovražniško fronto. Vjeli smo dva generala, dva polkovna poveljnika, 24 častnikov in skoraj 9,000 navadnih vojakov. Zaplenili smo 40 topov in šest strojnih pušk.

V dolini reke Slonovke neprestano prodiramo. Sovražnika zaledujemo v smeri proti Brodyju.

Del mesta Brody je v plamenih.

Petrograd, Rusija, 28. julija. — Rusi so zavzeli mesto Brody v petek ob poldnem zjutraj. Pri Krevu se je vnela vroča artilerijska bitka. Med bojem smo izstrelili nek nemški aeroplan, ki je padel na tla za sovražniško bojno črto.

Na nekaterih mestih se nam je posrečilo za par milj prodrati.

London, Anglija, 28. julija. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Švice poročilo, da je dospelo na Ogrsko 70,000 Turkov, ki bodo poskušali ob strani Avstrijcev zabraniti Rusom prihod v Ogrsko nižino.

Da se jim bo to posrečilo, je le malo upanja. Po ogrskih mestih vlada silno razburjenje. Madžari so prepričani, da se Avstrijcem ne bo posrečilo zavstaviti ruskega ofenzivnega prodiranja.

Cesar Franc Jožef je odpotoval v Budimpešto.

London, Anglija, 28. julija. — Zastopnik "Časnikarske Zveze", ki se nahaja v glavnem stanu Hindenburgove armade, je sporočil preko Berlina:

— Vsa prizadevanja Rusov, da bi prodrli Hindenburgovo fronto, so bila brez uspeha. Ogledal sem si fronto pri Kekkavu in sem marsikaj zanimivega doživel. Bil sem v strelnih jarkih, katere so še malo prej Rusi z vso silo obstreljevali. V neki baraki je rekel nemški poveljnik vojakom:

"Danes je tukaj ameriški časnikarski poročevalec. Povejte in razložite mu vse, kar hoče vedeti. Jaz ga bom pustil samega pri vas, tako da vam bo lahko neovirano stavil vprašanja."

Poveljnik in častnik so zatem zapustili barako.

Najbolj se mi je čudno zdelo ker sem le malo s kom govoril, ki bi bil sovražnik Amerikancev. Zelo značilen se mi je zdel sledeč odgovor nemškega vojaka:

"Mi nimamo ničesar proti Amerikancem. Res je, da uporabljajo sovražnik ameriško municijo, toda kaj zato. To je politična stvar, ki nam pa nikakor še ne daje pravice, da bi sovražili "Amerikance".

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Na vzhodnem bojišču se vrše ob fronti bavarskega princa Leopolda zelo vroči boji. Včeraj sta dva ruska armadna zbora navalila na rusko fronto med Skobovo in Gorodiščem, dve ruski diviziji sta pa napadli nemške pozicije pri Šari. Te dve diviziji smo šestkrat zaporedoma odbili.

Bitka se še vedno vrši in se za nas še precej ugodno razvija.

V Voliniji je odbil general Linsingen vse sovražniške napade.

Berlin, Nemčija, 28. julija. — Veliki nemški generalni štab poroča:

— Na fronti armadne skupine generala Hindenburga se ni situacija zadnjih 24 ur čisto nič izpremenila.

Ob fronti bavarskega princa Leopolda so začeli Rusi znova napadati. Bitka, ki se je vnela pri Gorodišču, še ni končana.

Pri Postomiti so pregnale avstrijske čete sovražnika z njihovih postojank.

Dunaj, Avstrija, 28. julija. — Avstrijski generalni štab poroča:

— Po bitki, ki je trajala cel dan in celo noč, se je sovražnik posrečilo prebiti našo bojno vrsto ob cesti, ki vodi proti Brody.

GLAS NARODA

(Slovene Daily.)
Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
FRANK SAKNER, President
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izhaja vsak dan razen nedeljnih in praznikov.
Subscription yearly \$3.00.

For advertising on agreement.

Letni predplačnik v osebnosti ali ne
prišteje.
Dajati naj se blagoviti pošiljati na
Money Order.

Priloge spremljajo krajša naročnikova
prejema, da se nam tudi prejeto bi-
lvališke namani, da hitreje naj-
demo naslovnik.

Dopisov in pošiljajev naredite na
naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
OF PUBLISHERS
SLOVENIC PUBLISHING CO.

Za sklad.

Vrste darovalcev za sklad se od
dne do dne večajo. Svota, ki je
namenjena slovenskim revežem v
stari domovini neprestno narašča.

Tudi drugi dobrotniki in doro-
valci se oglašajo. Razna slovenska
društva bodo pridela veselice, ka-
terih čisti dobiček bo namenjen
skladu.

Čimdalj bo trajala vojna, tem-
večja bo beda v starem kraju in
temveč se bo nabralo v Ameriki za
slovenske reveže.

Pri vsaki priliki se mora povdar-
jati, da je denar namenjen slo-
venskim revežem, ne pa kaki dru-
žbi ali korporaciji, katera bi ga ne
razdelila po naši želji in volji.

Kot vsaka dobra stvar je nale-
tela tudi ta na nekaj nasproti-
kov. Akoravno vedo, da je treba
pomagati, nočejo tega z besedami
pripoznati.

Vsakovrstne dokaze navajajo, in
si prizadevajo preprečiti oziroma
zmanjšati uspeh.

Proti započeti akciji si ne upajo
odločno nastopiti, vedoč, da bi na-
leteli pri narodu na velik odpor.

Ti ljudje so opozicijski po po-
klju.

Pred kratkim smo brali, da se je
agitacija zato začela, ker je nas
Slovence v Ameriki začela peči
vest.

To je res.

Vsakega, ki lahko da in noče da-
ti, mora peči vest. Vest pa mora
peči tudi vsakega, kateri poskuša
preprečiti, da bi se toliko ne na-
bralo kot bi se lahko.

Trežite, da bi ne bili s par ti-
soč dolarji slovenski reveži nič na
boljšem, je smešna. Takisto tudi
trežite, da ne bo mogoče dognati
za največje reveže.

Jasno je, da vsem Slovincem, ki
so v potrebi, ne moremo pomagati.
Zato bi ne zadostovali milijoni in
milijoni.

Na Primorskem je naprimer cela
vrsta porušeni vasi. Pomagajmo
onim, katere je sovražnik najbolj
opustošil.

Če je v kaki vasi deset družin
brez očeta, pomagajmo najrevnej-
ši družini med temi desetimi.

Sploh se pa zaenkrat še ne da
govoriti, kako in med katere bomo
razdelili denar.

Glavna stvar je, da ga kolikor
mogoče veliko naberejo. Z dvema
tisočakoma lahko več pomagamo
kakor z enim. Ako naberejo sto-
tisočak, lahko žnjim stokrat več
pomagamo kot z enim samim.

Vsem je znano, da je nastala po
celem Slovenskem strašna beda,
da ljudstvo strada ter da sloven-
ski narod ni imel še nikdar tako
strašnih časov kot ravno zdaj.

To vemo vsi, brez razlike. — Več
nam ni treba vedeti.

Nesmiselno bi bilo čakati potri-
dila, da je res vse tako kot je nam
znano.

Zve naprej vemo, kakšna bodo
pisma, ki jih bomo po vojni dobi-
vali iz starega kraja.

Prepričani smo, da bo v njih več
tarnanja in prošnja kot jih je bilo
v zadnjih pismih, ki smo jih do-
bili.

Kaj hočemo torej še vedeti raz-
en dejstva, da je povsod beda?

Vemo nadalje tudi, da vladva v
prvem hipu ne bo imela denarja
za pomoč. V slučaju da ga bo ne-
kaj imela, bo pomagala najprej
Nemcem in Madžarom. — Predno
bodo prišli Slovenci na vrsto, bo
gotovo svote že desetkrat zmanj-
kalo.

Lahko je reči: škoda, ki je na-
stala po krivdi vlade, mora vlada
povrniti. Stokrat lahko rečemo,
da mora, toda vlada ne bo.

Narodi v Avstriji morajo biti
enakopravni! — se lahko reče.

Desetletja in desetletja že za-
htevajo Slovenci enakopravnost z
Nemci. — Ali jo imajo?

-k-

Proti večerni sva jo pa pihnila z
mojim Čalitom proti Pittsburghu
in v teku dveh ur sem že gledal
zloglasni Smoky City Pittsburgh.
Tam sem drugi dan opravil svoj
posel in se zopet povrnil na svoj
dom. To potovanje, katero sem
napravil v treh dneh, je bilo dol-
go nekako 600 milj. Je sicer za
tri precej dolgo potovanje, ven-
dar moj Čali ni prav nič jamral
in tarnal, da bi bil truden, pač pa
veselo zavriskal, posebno, kadar
je srečal fante na vasi, če je pa
zapazil dekleta, tedaj pa je pričel
tako vriskati, da ga je bilo le tež-
ko pomiriti. Prišla sva domov
brez truda, pač pa vesela in zado-
voljna, da naju so rojaki tako
prijazno povsod sprejeli in nama
šli povsod na roke. Toraj hvala
ponovna vsem skupaj! — Novice
pa v našem mestu ni posebnih za-
sedaj. Vse, kar imam poročati, je,
da bo v tem tednu odprl trgovino
za keglanje in pools naš dobro
poznani rojak Louis Strmec, in si-
cer na Main St. Rojaki bomo že
vedeli zahajati k svojemu rojaku
in užiti par kratkočasnih uric na
keglišču. Čul sem, da je Mr. Str-
mec obljubil onemu, kdor bo prvi
zadel Eeča (prvega) eno fino vir-
zinko iz starega kraja. Če je to
res, bomo še videli. S pevskim po-
zdravom! — Ivan Pajk.

J. S. K. J.

Zadnji čas se je oglasilo precej
članov naše Jednote s svojimi na-
sveti v jednotnem glasilu; to
znači, da se je zanimanje nekolic
oživilo, popolnoma pa še nein se-
daj je skrajni čas pričeti z raz-
pravo v polnem obsegu.

Vsak član oziroma članica, ki
ima kak nasvet za dobrobit Jed-
note, naj izrazi svoje mnenje v
jednotnem glasilu. Nekateri do-
pisniki pozivljajo glavne odbor-
nike, da naj ti prvi povedo svoje
mnenje in pokažejo ostalemu
članstvu stališče, katerega bodo
zastopali na bodoči konvenciji.

Vse te zahteve se meni vidijo o-
pravilne, in ker sem slučajno ne-
koliko in teresiran v glavnem o-
boru Jednote, si štejem v dolž-
nost obelodariti nekaj mojih
skromnih idej, katere naj cenj.
delegatje in članstvo v splošnem
razmislijo in to v interesu Jed-
note.

Z velikim zanimanjem čitam
spise, tikajoče se Jednote, v ka-
terih se najde več dobrih nasvet-
ov. Večina dopisnikov, kateri so
se dosedaj oglašali, so izrazili svo-
je mnenje o centralizaciji bolni-
ške podpore; nekateri jih je mne-
nja, da se mora centralizacija od-
straniti, več pa jih je, da naj cen-
tralizacija ostane. Dopisnik iz
Pueblo, Colo., piše nasproti cen-
tralizaciji v 170. St. G. N.; da bi
tembolj vtemeljil svojo opozicijo,
poudarja: "Treba je, da preskr-
bimo, da nam bo bodočnost zago-
tovljena, da bomo člani sigurni,
da bomo dobili podporo..." itd.

Po mojem mnenju bo sigurnost
za podporo precej slabša, če od-
pade centralizacija, kajti večje
sigurnosti za podporo ne moremo
imeti, kakor če imamo garancijo
od vsega članstva Jednote. Zgo-
dilo se je že pri nekaterih dru-
štvih za časa, ko so društva še sa-
ma plačevala bolniško podporo,
da so propadla edino radi tega,
ker je bilo veliko bolnikov, pod-
pore pa niso mogli izplačati. To
se pri manjših društvih kaj lahk-
o zgodi, kakor se je že dogaja-
lo. Če smo v resnici za združenje,
se sami v svoji organizaciji ne
razdružimo, in če hočemo, da
bomo kdaj dosegli one prevzve-
ne cilje združenja, ne hodimo na-
zaj, temveč naprej!

Misel združenja pri naši Jed-
noti še ni minila, dasi nismo na
zadnji konvenciji volili za to no-
benega pripravljavnega odbora,
sklenjeno je pa bilo, da se ideja
združenja pri naši Jednoti oživi,
ko nastanejo za to dovoljne raz-
mere. Ko se je sprva pisalo in na
široko razpravljalo o združenju,
smo bili večinoma mnenja vza-
jemno, ne glede na finančno sta-
nje ene ali druge organizacije.

Ta patriotizem je danes minul,
združenje je le še mogoče po čisti
trgovski podlagi, kar se pa lahko
zgodi, seveda ne brez truda in
brez neizogibnih stroškov. Letos
imamo dve konvenciji skoro na-
enkrat; društvo sv. Barbare bo
zborovalo nekoliko poprej kot
naša Jednota. Ti dve organizaciji
imata lepo priliko za združenje.
Društvo sv. Barbare bo prvo zbor-
ovalo; naj se izreče, da se združi
z J. S. K. J., protažuram naj da
svoje premoženje napravim obvez-
nostim državnemu skitarju. Kon-
vencija J. S. K. J. naj ukrene isto,

obe organizaciji pa naj preskrbi-
ta, da bosta solventni, predno se
združitev izvrši, kot zahteva Mo-
bile zakon, kateri bo prejalšesje
ujeljavljen v večini državah. To
je prvi korak, ki je potreben za
združenje, drugo naj se pa pozne-
je ukrepa, ko bo to storjeno.

Več dopisnikov je izrazilo žel-
jo, da bi se ustanovil pri naši
Jednoti se en ali več posmrtnin-
skih razredov. Potrebno je, da se
ustanovi posmrtninski razred za
\$250.00; s tem se bo lažje zdru-
žiti z društvom sv. Barbare, ki
ima uveljavljen tak razred.

Bolniška podpora je večno
vprašanje, katero še ni rešeno pri
nobeni slovenski podporni organi-
zaciji. Težko ga bo povoljno re-
šiti v teh kritičnih časih, ker si-
muliranje povsod cvete. Nekateri
dopisniki priporočajo, da bi se
ustanovilo pri naši Jednoti še dva
razreda za bolniško podporo za
\$2.00 oziroma \$3.00 na dan, kot
je naprimer pri S. N. P. J. Ta si-
stem, v kolikor sem jaz opazil iz
lastne skušnje, se še ni skazal
praktičnega. Do \$2.00 podpore na
dan bi jaz priporočal, tretjega pa
nikakor ne. Po mojem mnenju
imamo podporne organizacije za-
to, da se v slučaju bolezni s pod-
poro preživljamo, dokler smo za
delo nezmogljivi. Tri dolarje na dan
je pa precej več, kot povprečen
delavec zasluži na dan; marsikateri
član podaljša bolezen za te-
den ali več, kar mu pride kot do-
ber "ših". Kakor pri vsaki stvar-
i, je tudi pri tej potreba gotove
meje in ukreniti tako, da se ne bi
mogel noben član nadzavarovati
za bolniško podporo. Marsikateri
član se pritožuje, ker imamo vsak
čas naklad za v bolniški sklad,
pri tem pa ne pomisli, da ravno
naša Jednota poleg podpore pla-
čuje višje odškodnine kot katera-
koli druga slovenska Jednota, po-
leg tega pa še odpravnine in za
gotove operacije, vse to iz bolni-
škega sklada. Za bolniški sklad
smo pri vsaki Jednoti in Zvezah
skoro enaki, ker nimajo naklad-
ov, imajo pa gotovo deficit. V
tem ni nikakih sredstev, ki bi pri-
pomogla k temu, da bi se manj
plačevalo in več prejelo, z ma-
lo podporo in z nizkimi odškon-
dinami je tudi maloško zadovol-
jlen.

Drugo važno vprašanje, ki bo
za rešiti na bodoči konvenciji, je
jednotno glasilo. Mnogo članov
je, ki že lastnega glasila, eden
tistih sem tudi jaz; na drugi stran-
i se pa bojimo ogromnih stroš-
kov, ki bi pri tem brezdvomno
nastali, poleg tega je pa še težko
dohiti dobrega urednika in kak-
šno stališče naj bi zavzemali. Pri
J. S. K. J. imajo lastno glasilo,
ravno tako pri S. N. P. J. Prvo je
strogo katoliško, drugo pa je ure-
jevano bolj v naprednem duhu;
tako je tudi v splošnem stališče
pri teh dveh Jednotah. Mi pa v
tem pogledu zaenkrat nismo ne-
krop, ne voda...

Sedanje glasilo nas ne stane
mnogo; bilo je dobro za Jednoto
v preteklosti, ko je Jednota naj-
bolj razcvetela. Zakej ne bi bilo
tudi za v bodoče? Moje mnenje
je, da naj bi vsak član(ica) pre-
jemal glasilo najmanj enkrat na
teden, izvzemši le, kjer sta mož in
žena oba člana, naj bi zadostoval
en iztis; v taki tedenski izdaji
naj bi bile priobčene vse jednotne
zadeve. Sedanje glasilo stane
člana J. S. K. J. \$2.00, če se ga
naroči, enkrat na teden za člana,
kateri nočejo dnevnika, pa upam,
da bi ga lastnik lahko izdajal od
50¢ do 60¢ na leto. (Pozivljam
lastnika G. N., da se izjavi, če bi
sploh sprejel tako ponudbo in za
kako ceno.) Prepričan sem, da bi
postalo zanimanje za Jednoto več-
je, če bi vsak član prejemal gla-
silo in s tem imel več vplogeda v
poslovanje Jednote. Tako glasilo,
ki bi stalo 50¢ na leto ali malo
več, naj bi bilo obligatno, tako da
bi si ga moral vsak član naročiti,
izvzemši le, kot sem že prej ome-
nil.

Navedel sem nekaj nasvetov, vi
člani in članice pa odločujte in
sodite!

Joseph Pishler.
Rock Spring, Wyo.

Nemci so zaplenili angleški parnik.
London, Anglija, 27. julija. —
Neka nemška pomožna križarka je
zaplenila angleški parnik "Eski-
mo", last "Wilson" črte.

Reuterjev poročevalec pravi, da
je nastala v Norveški raditega ve-
lika razburjenje, kajti pravijo, da
je nemška križarka to storila v
norveških teritorialnih vodah. —
Medtem pa Nemci pravijo, da so
jo vjeli pet milj od obrežja.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD
LAKOTE!

Padec Erzingana.

Da je Rusija okrevala na rani,
katero je dobila pred osemnajsti-
mi meseci v Galiciji, je zopet oči-
vidno. Namreč, ko je kavkaška
armada zavzela važno mesto v
Armeniji, ki je bilo dozdaj v turških
rokah.

Ko je nadvojvoda Nikolaj Ni-
kolajevič meseca februarja, letos,
zavzel mesto in trdnjavo Erzerum,
je pokazal, da bo Rusija zopet
postala upoštevanja vredna
vojaska sila, kljub temu, da je
bila okoli deset mesecev poprej
doživela v Poljski, baltiških provin-
cih, Galiciji in Volhinskij straš-
en poraz.

Erzerum je padel ravno, ko je
za zaveznike nadvse slabo kazalo.
Rusija je bila na celni njeni zahod-
ni fronti v defenzivi in je svoje
obrambne postojanke imela v no-
trajnosti svojega ozemlja. Fran-
cozi in Angleži niso mogli ničesar
storiti Nemcem, ki so imeli izvrst-
ne pozicije za svojo takozvano
"steno", katera je bila po njih-
vem mnenju nerazumljiva. Galli-
jska ekspedicija je doživela
fiasko in zavezniško vojaštvo je
zapustilo polotok. Nemško-av-
strijsko-bolgarsko vojaštvo je
preplavilo Srbijo, Crnogoro in
velik del Albanije. Angleška ar-
mada je takrat stradala v Kut-el-
Amari, vsled česar se je morala
kmalu nato vdati.

Zelo slabo je kazalo takrat, le
malo upanja je bilo, da bi se kaj
na boljše obrnilo. Padel je pa Er-
zerum in pričelo je izgledati, da
se Rusiji čeli velika rana, ki jo je
dobila leto poprej.

Zavetje Erzeruma je bilo ve-
lik čin, ako se pomisli, da se je to
zgodilo v najhujši zimi, da je
transportiranje čet in potrebščin
v Kavkazu v zvezi z velikimi tež-
kočami.

Padec Erzeruma je dal zavez-
nikom novega upa, da ne bodo
mogli Turki, ki so imeli tedaj za-
vest, da so močni in nepremagljivi,
pričeti s kako kampanjo proti
Egiptu, temveč, da bodo morali
svoje armade poslati proti
Rusu ter ga zadrževati, da ne bi
prišel v Armenijo in jo preplaval.

Turske armade v Armeniji in
Kurdistanu so bile dobile velika
ojočenja, toda kljub temu jim ni
bilo mogoče uspešno vstavljati
velikega ruskega nalava.

Trapezunt ob Crnem morju je
zgodaj v spoupladi padel Rusom
v roke.

Nedavno je doletela ista usoda
Babruta in zdaj se Erzingana, ki
se nahaja okoli osemdeset milj
proč od Erzeruma proti zahodu.
To mesto je bila zadnja važna
turska točka v Zahodni Armeniji.
Prihodnja točka, ki je pa manjše
važnosti, bo Sivas, ki leži 150 milj
proti zahodu.

Armenija je zdaj skoro osvobo-
jena turške vlade. Zemljevid Azi-
jske Turčije se je spremenil in
najbrže bo ta izpremenba ostala
tudi po vojni.

Naj se dogodi že karkoli hoče,
svet in človečanstvo gotovo ne bo-
sta dopustila, da bi Armenija zo-
pet prišla pod turški jarem.

Kri tisočeri in tisočeri kr-
ščanskih žrtev turške brutalnosti
in turškega fanatizma bo tako
vpila, da človečanstvo ne bo mo-
glo kaj takega dopustiti.

Nobena druga infamija tekem
te vojne ni bila bolj barbarska,
bolj sramotna, kot je bilo masa-
kriranje, ki so ga izvrševali Tur-
ki nad ubogim armenskim ljud-
stvom.

O tem turškem postopanju smo
že večkrat pisali; gotovo se čita-
telji še živo spominjajo.

Kako daleč bo slo rusko prodi-
ranje, je odvisno od razvojev fro-
ntanja na drugih evropskih fron-
tah. Ako se bo vojna nadaljevala
še eno zimo, potem je mogoče, da
bodo Rusi drli proti Angori in
tako bodo prišli do carigrajske
železnice.

Nervozni ljudje

nam bodo hvaležni, ako jim naznamo, da se jim
bo zdravje čudovito zboljšalo in živčevje pokrepilo
— ako uživajo

SEVERA'S NERVOTON

(Saverov Nervoton) takoj na prvi prikaz živčne ne-
prilike. To zdravilo je bilo že popolnoma preisku-
sno ter je izkazalo svojo vrednost pri zdravljenju
živčnih nepravil. Donaša hitro olajšavo in zdraavljuje

DUŠEVNE POTRTOSTI, NESPEŠNOSTI ALI
INSOMNIJE, ŽIVČNE ONEMOGLOSTI,
HISTERIJE ALI NERVOZNOSTI.

Pišite po naš cirkular: "SEVEROV NERVOTON. — Kdaj in kako ga
rabiti. Razpošiljamo ga zastojni.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Doli z orožjem!

Prepričani smo, da ni med
našimi naročniki niti enega,
ki ni čital knjige "Doli z o-
rožjem", katero je spisala
ena največjih agitatoric za
svetovni mir, Berta Suttner.

Najboljši dokaz, da je knji-
ga res nekaj posebnega, je
to, ker je bila pisateljica od-
likovana z Noblovo nagrado.

Naš list bo začel priobčati
prihodnji teden na zadnji
strani nadaljevanje te knji-
ge "Otroci Marte".

Z malokaterim romanom
je bilo čitateljem tako ugo-
deno kot jim bo s tem.

V zalogi imamo še nekaj
ponatisov "Doli z orožjem".
Ako se kateri čitatelj natan-
čno ne spominja vsebi-
ne, naj en iztis naroči.

Kdor hoče imeti velik du-
ševni užitek, naj pazljivo
prebira roman "Otroci Mar-
te."

Uredništvo.

"GLAS NARODA" JE EDI
NI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZNDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE
NANJ!

Brezplačen nasvet in pouk
priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUS-
TRIES AND IMMIGRATION"
za državo New York varuje pris-
seljence ter jim pomaga, če so bili
osleparjeni, oropani ali če so s nji-
mi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v
naturalizacijskih zadevah — kako
postati državljan Združenih držav,
kjer se oglašiti za državljans-
ke listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo-
doše priseljence na Ellis Island
ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT
OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 1012.

Odprto vsak dan od devetih do
polne do petih popoldne in ob
sredah od osme do devete ure
zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Mor-
gan Building. Odprto vsak dan
od devetih popoldne do petih po-
poldne in ob sredah od sedme do
devete ure zvečer.

KADAR GRE ZA OBSTOJ NA-
RODA, NINOBENAŽRTEV PRE-
VELIKA!

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c gallon
crno vino po 50c
Drožnik 4 gallone za \$11.00
Brijevček 12 steklenic za \$12.00
4 gallone (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se pripravite

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA P R A V I L A,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJTE NA:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nezaslišnosti.

V uglednem in zelo razširjenem slovenskem tedniku smo čitali članek, v katerem se je dalo duška zgražanju nad različnimi perfidnostmi Anglije.

Nimamo ničesar zoper to, da je list prinesel oni članek pač pa se nam zdi umestno, da tudi mi povemo svoje mnenje glede različnih perfidnosti.

Naše mnenje je, da je pravilno, da se kot ameriški Slovenci zgražamo nad vsem, kar je zgražanja vredno, in pohvalimo vse, kar je pohvale.

Anglija je v teku sedajne vojne doprinesla veliko nezaslišnosti; moramo se nad njo zgražati.

Toda Anglija ni edina, ki je vredna našega in sploh vesoljne zgražanja, temveč so tudi druge države, nad katerimi se je treba še veliko bolj zgražati, kajti njihove "lumparije" — kot se nazivlje te nezaslišnosti v onem članku — so veliko večje in veliko bolj nezaslišne kot so one Anglije.

Naj nam bo dovoljeno, da naredimo par pripomb glede izvajanj v onem članku o angleških perfidnostih.

Blokada.

V sedajni vojni igra ta pojav — blokada — zelo veliko vlogo. Pravica do vojne blokade je po mednarodnem pravu priznana. Vsaka država lahko sovražni državi zapre vsak promet z vsemi nevturalnimi državami; to je po mednarodnem pravu dopustno sredstvo za časa vojne. Zgodovina raznih večjih in manjših vojn nam kaže, da so se države vedno posluževale tega sredstva, ako so le mislile, da se jim bo obneslo kot koristno njim, oziroma, so viračniku v škodo.

Blokada se mora vedno prej napovedati, predno se žujo prične. Anglija je to storila. Napoved blokade mora biti splošna in javna; Anglija je to storila. Anglija je obvestila vsako nevturalno parobrodno družbo, da bo pričela z blokado proti Nemčiji.

Anglija je pričela z blokado napram Nemčiji zatagadelj, da bi oslabila njeno fizično moč in ji tako onemogočila uspešno vojskovanje.

Anglija toraj vsako nevturalno ladjo, ki pluje iz nevturalne dežele, vstavi in zapleni njeno blago, ako se ne more izkazati, da ni blago namenjeno v Nemčijo ali v ozemlja njenih zaveznice.

Pripoznati se mora, da so Angliji v nekaterih slučajih postopali z nevturalnimi ladjami nepostavno; zgražati se moramo!

Zaplenjevanje pošte.

Vsaka država lahko zapleni pošto svojega sovražnika, ako more priti do nje; to lahko stori, bodisi, da se vozi pošta iz sovražne dežele v nevturalno, ali iz nevturalne v sovražno deželo.

Člen št. 1. mednarodnega sporazuma, ki se ga je sklenilo v Haagu, se glasi:

"Pošte, bodisi, da je iz kake nevturalne, bodisi, da je iz kake vojskujoče se države, ako se vozi na nevturalnem parniku ali pa na parniku kake vojskujoče se države, bodisi, če je oficijelna, bodisi, če je privatnega značaja, se ne sme nihče pritakniti. — V slučaju pa, da se jo zadržati, je dolžnost dotičnih, ki so to storili, da je prejkomogoče odposljuje naprej.

"Ako obstoji blokada, ta člen ne pride v veljavo, ako vozijo pošto v ali iz zablokirane pristanišča."

Toraj se z ozirom na mednarodno pravo ne moremo zgražati, ako angleške blokadne obzlati zadržujejo in zaplenjujejo nemško in avstrijsko pošto.

Prvi člen pravi, da Anglija, ker obstoja blokada, sme zaplenjevati pošto, ki se vozi iz Amerike v kako centralno državo.

Ako preberemo zadnjo noto, ki so jo Združene države poslale Angliji in Franciji radi zaplenjevanja pošte, vidimo, da je vlada Združenih držav le protestirala proti zadrževanju in zaplenjevanju pošte, ki je na potu iz Amerike v nevturalne države ali iz nevturalnih držav v Ameriko. Niti besedice ni zapisal državni tajnik Lansing glede zaplenjevanja nemške in avstrijske pošte, kajti Anglija sme po mednarodnem pravu zaplenjevati avstrijsko in nemško pošto, kajti zdaj je Nemčija, kakor tudi Avstrija itd. zablokirana.

Zgražati se pa moramo nad Anglijo, ker zaplenjuje pošto, ki se vozi iz nevturalne dežele v nevturalno deželo.

Ameriški brigadni general Albert L. Mills.

trajno deželo. Anglija sme, ako ima vzrok, pošto zadržati in jo pregledati, tudi če je nevturalna, toda je ne sme zapleniti. Kot vzrok, da jo sme pregledati, je dala to, da se Nemčija poslužuje nevturalne pošte za svoje namene. Nad Anglijo se moramo zgražati radi njenega zaplenjevanja pošte je v tem, ker ona zapleni pošto, ki gre iz Amerike v Avstrijo oziroma Nemčijo, ali nasprotno; nikakor pa ne raditega — ako se oziramo na mednarodno pravo — ker ona zaplenjuje našo pošto, ki gre iz Amerike v Avstrijo oziroma Nemčijo, ali nasprotno.

Toliko glede pošte. — Mi se radi zaplenjevanja avstrijske pošte zgražamo nad Anglijo vsled sebičnosti. — Ne?

Anglija — diktatorica.

Omenjeni članek pravi, da je Anglija diktatorica vseh vojskujočih se in nevojskujočih se držav. Zgražajmo se nad njo!

Vprašajmo se, kdo diktira Avstriji in Turčiji; to sta dve vojskujoči se državi, lahko vzamemo se Bolgarijo. Odgovoriti si moramo, ako smo nepristranski in ako poznamo razmere ter ako smo pravični, da je diktatorica teh treh držav Nemčija. Ako se ne zgražamo nad njo, se tudi ne smemo zgražati nad Anglijo.

Vprašajmo se, kdo diktira Rumuniji, ki je nevturalna država. Odgovor: Nemčija. To se menda ne da ovrsti. Toraj se moramo tudi nad Nemčijo zgražati.

Sorazmerje Anglije s Poljsko.

Članek, ki piše o perfidnostih Anglije, pravi: "Anglija nikakor ne dovoli, da bi se priskočilo na pomoč Poljski, kjer umirajo ljudje za lakoto. V Ameriki imajo poljski narodno-pomožni odbori že več milijonov dolarjev za nakup živeža in provijanta za nesrečne Poljake v stari domovini; ne more se pa ničesar venkaj poslati, ker je Anglija zapretila potopiti (Y) vsak parnik, ki bo vozil kaj blaga za Poljake, ali bi pa Anglija sama to blago zaplenila. Res, ako upoštevamo to dejstvo (?), moramo reči, da so Angliji hujši od divjakov. Se celo divji narodi imajo usmiljenje s človekom, ki je padel, ali če se mu godi slabo. Pomagajo mu, ščitijo ga in ga skušajo rešiti iz bede. Angliji pa delajo ravno nasprotno..."

To je izvajanje na podlagi slabih, napačnih informacij oziroma nepoučenosti.

Angleška vlada je pred tedni ameriškega poslaniku Page-u naznanila, da takoj dovoli pošiljati blago v Poljsko iz Združenih držav, ako Nemčija garantira, da ne bo blaga rabila za sebe, namreč za svoje vojaštvo, ali pa za svoje ljudstvo. Anglija ima pravico to zahtevati.

Nemčija se pozivu Združenih držav ni odzvala.

Mislimo, da se moramo zgražati nad Nemčijo in ne nad Anglijo.

Pred par dnevi je predsednik Wilson Anglijo in Nemčijo pozval, da pustita hrano za Poljsko naprej. — Anglija je takoj odgovorila, da dovoli, ako bo predsednik Wilson imenoval posebno komisijo, ki bo imela nalogo skrbeti, da bo šla ameriška hrana v poljske železce. Dalje pa tudi

raj tudi ni o tem vredno razpravljati.

Potem je postala žrtev angleške perfidnosti majhna država Grška. Ako ne bi bila pa postala njena žrtev, bi bila postala žrtev nemške perfidnosti; mogoče bi bila postala še celo žrtev vojne.

Itd., itd. — Nad vsem tem se moramo zgražati!

Nemške nezaslišnosti.

Poleg onih, ki so bile že gori navedene, se naj spomnimo še sledečih:

1. Nemčija je vdrla v Belgijo, ki je bila po mednarodnem sporazumu nedotakljiva. (O tem bomo govorili v enem prihodnjih člankov, kajti danes bi se članek preveč raztegnil.)

2. Po mednarodnem pravu je nepostavno nemško vojevanje s podmorskimi čolni vsled česar je izgubilo okoli 170 Amerikancev, med njimi skoro polovico žensk in otrok, svoja življenja.

3. Nemške vojaške oblasti so obsodile na smrt žensko — Editho Cavel — bolniško strežnico, po rodu Belgijko, ki je pomagala zavezniskim vojakom pobegniti iz Belgije. Dekleta so umorili.

4. Nemška propaganda v Združenih državah, ki je ogrožala ameriško industrijo.

Ako bi si vzeli čas, bi gotovo našli še več sličnosti; pa recimo, da so to vse.

Ali nismo — ako smo ljudje, ki obsojamo vse, kar je obsojanja vredno, in hvalimo vse, kar je hvale vredno — moralčno primorani, da se zgražamo tudi nad Nemčijo?

Bodimo, kot Amerikanci pravijo, — "fair". A—ič.

Drag "šport"

Ameriška mirovna družba, katere sedež je v Washingtonu, je sestavila po podatkih raznih znamenitih evropskih statistikov kolikor-mogoče natančen seznam stroškov evropske vojne.

Iz tega seznama je razvidno, da so imele vse države dozdaj 140 bilijonov dolarjev stroškov; izmed tega je bilo \$59.000.000.000 direktnih, \$81.700.000.000 pa indirektnih.

To število je gorinavedna družba dobila, ko je sešla skupaj statistike sledečih najbolj znanih svetovnih ekonomov in statistikov: Edgar Crammond iz Anglije, Henri Masson iz Belgije, Yves Guyot iz Francije, M. Barriol iz Rusije, von Renault in Rieser iz Nemčije in avstrijski minister za financo.

Iz navedenih statistik je razvidno, da se stroški z vsakim dnem povečujejo. Ako primerjamo številke, ki so označevale stroške od 1. avgusta 1914 pa do 1. avgusta 1915, vidimo, da so stroški drugega leta skoro še enkrat večji.

Stroški vojne do konca prvega leta vojne so bili, všteti tudi stroške Turčije, Japonske in Balkanskih držav, sledeči:

Direktni:

Belgije	\$ 185,000,000
Francije	\$ 2,770,000,000
Rusije	\$ 3,000,000,000
Anglije	\$ 3,640,000,000
Nemčije	\$ 4,690,000,000
Avstrije ...	\$ 2,810,000,000

Indirektni:

Belgije	\$ 2,450,000,000
Francije	\$ 5,165,000,000
Rusije	\$ 4,000,000,000
Anglije	\$ 6,400,000,000
Nemčije	\$ 13,876,000,000
Avstrije	\$ 7,510,000,000

Koncem drugega leta vojne bo pa stroškov brez dvoma nekako toliko kot sledi:

Direktni:

Belgije	\$ 565,000,000
Francije ...	\$ 7,400,000,000
Rusije	\$ 8,775,000,000
Anglije	\$ 12,750,000,000
Nemčije	\$ 15,305,000,000
Avstrije	\$ 8,790,000,000

Indirektni:

Belgije	\$ 4,975,000,000
Francije	\$ 14,625,000,000
Rusije	\$ 10,000,000,000
Anglije	\$ 14,600,000,000
Nemčije	\$ 32,500,000,000
Avstrije	\$ 15,000,000,000

K temu se mora pa še pridejati stroške Italije, ki znašajo tudi ne veliko manj kot \$11,000,000,000, namreč pet bilijonov direktnih, šest pa indirektnih.

Dandanes stane vojna države dnevno velikanske svote.

Največje finančne žrtve mora utrpeti Anglija, namreč 28 milijonov dolarjev; Francija 15 milijonov dolarjev; Nemčija 25 milijonov dolarjev; Rusija \$15,000,000 in Avstrija \$8,000,000.

Koliko je vojna povzročila skode na poslopju in na ozemlju, kjer so se vršile vojne operacije, je težko preračunati, vendar nekateri drzni statistiki jo cenijo na približno petdeset milijonov dolarjev.

Francoski finančni minister se je nedavno izrazil, da bo treba po končani vojni dati tri četrtine sveta v zastavnicio.

(Opomba: — Direktni stroški so oni, ki jih mora država utrpeti za vojaštvo in sploh za vojaške namene. Indirektni stroški so pa oni, ki jih mora država utrpeti vsled posledic, ki nastanejo radi vojne).

Vizite.

K. Sojanov.

Ne hodite v vizite, dasi vas morda vabijo, uljudno vabijo rodbine, katerim se pridevajo lepi naslovi "občespostovana", "veleugledna" — "dobroznana" itd.

Če vas opominjo, da ste pozabili svoje obljube, da jih poselite, tedaj se kar lepo opravičite.

— Oprostite, stokrat oprostite, milostiva gospa ali gospodična, da sem tako pozabljen...

Ako pa vendarle že morate iti v to ali ono "odlično" hišo, nateknite si rokavice, mehke ali usujate, osobito ako se vam roke pote, da ne umažete finih, alabastrsko-bele rokic, ki vam jih ponudijo pri vzprejemu.

Obujte lahke čevlječke, da — tiho stopate; sicer utegnete razburiti živce nervoznih ljudi, in za plačilo bi vas doletela morda — psovka...

Da ne pozabim! Preden si pokrijete visoki cilindri na glavo, prestejte v mislih vse člane družine, katero nameravate obiskati. Kolikor jih je, toliko obrazov vzemite s seboj. Ako vam kdo pripoveduje bedarije s smešnim navdušenjem, držite se modro, — kakor da poslušate največjega demagoga; kadar pa konča, recite svečano:

— Prijatelj, iz vas govori modrost —

— To je dražestna družba, ta Kornova obitelj! —

Tako si je zagotavljal domov grede poštni asistent Hramnik.

Dr. Korn je bil njegov prijatelj, vsaj takega se mu je delal. Vabil ga je večkrat, naj ga obišče. Šel je Hramnik k svojemu prijatelju v posete, ali, kakor gosposki ljudje pravijo, v — vizite. Tako domače priznajo sta ga sprejela dr. Korn in njegova sestra Tilka, da je asistent vsako neodkritno uljudnost pri njiju kar izkličnil.

Ko se je malo bolj vdomačil pri Kornovih, je bil skoro sleherni dan pri svojem prijatelju.

— Da vas snoci ni bilo, ko smo se tako izborno zabavali! Bil je dr. Remek, izborni tenorist, in davčni adjunkt, in potegnili smo je do dveh.

— Obžalujem, gospodična! Hramnik tega ni govoril z lažnjivim obrazom niti med priklanjanjem. Bil je človek, ki se ni znal hliniti, marveč je povedal vsakemu v oči, kar je mislil.

Poleg te moderne "napake" je še nekaj jemalo Hramniku priljubljenost, osobito med ženskimi spolom: neresnične hvale ni pel nikomur.

Dr. Remek je kar pesnice skladal na čast Tilkinemu sopranu; davčni adjunkt pa tudi ni zadržal, kadar je bilo treba delati poklone njenim očem, glasu, itd.

Hramnik je znil semintja kako besedo; a da bi tako redoma, tako sladko lagal, kakor Remek in adjunkt, tega ni mogel. Tilka pa je bila užaljena, da se Hramnikov hrbet noče prigrigati pred njo, da ga ne omagajo njene oči, da bi ga vodila na vrvice, kakor pohlevno jagnjiče.

Na pustni večer so se sešli h Kornovim stari znanci. Prišel je davčni adjunkt, nekaj drugih znancev, in tudi tenorist dr. Remek.

— Gospoda moja, to je moža, da ste izpolnili obljubo! — je pozdravil dr. Korn goste.

— Dobrodošli! — je hitela ogledati Tilka; — celo vi, gospod Hramnik, nas niste pozabili, — je frazirala dalje.

Zabavali so se izborno. Muška

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE
Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEK, Box 96 Wilcox, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wya.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 625 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11 1/2, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

telje jih je razgrel, in govorilo se je vsekrižem kakor na trgu.

Dr. Remek se je pomeknil bliže Tilke, s katero sta bila soseda, ter poltito zapel:

Da te ljubim, ti je znano...

Tilka pa je vpirala svoje velike oglastočne oči v doktorjeve ter odgovarjala:

Da me ljubiš, dobro vem...

Davčni adjunkt pa se je zibal na stolu semintja; glava mu je omahovala kakor maku, kadar zaveje veter.

— Bog živi domovino in njene sinove, osobito take, kakor je dr. Korn! — je čenčal adjunkt, ter izkušal držati kozarec tako, da ne bi polival soseda.

Vstal je dr. Remek in govoril dolgo napitnico dr. Kornu in sestri Tilki.

Hramniku se je zdelo Remkovo pretiranje neprevajljivo... Kar nehote se mu je prikrdel na usta smehljaj, ki je nekako hotel reči:

— Prijatelj, lagati znaš prav izborno —

Vsi po vrsti so napijali Tilki, drug bolj pesniško od drugega. Le Hramnik je obsedel. S Tilkinimi očmi so se večkrat srečale njegove, in zdelo se mu je, kakor da ga vprašuje, kdaj se on dvigne.

Tilka je šepnila dr. Remku, naj pride za njo, vstala s sedeža ter odšla iz sobe.

— Nekaj slabo mi je, — je po tožil Hramnik Kornu in kmalu tudi odšel iz sobe.

Zunaj na hodniku je bila gosta tema.

Komaj je zaprl duri za seboj, kar se odpro vrata nasprotno sobe, in Tilka stopi k njemu. Ker je bil po postavi zelo podoben Remko, in ker je slednjemu rekla, da naj pride za njo, je menila da govori z Remkom.

— Ti —

Že je hotel vprašati, če se morda gospodična ne moti, a ona je hitro nadaljevala:

— Izborno se zabavamo! Samo ta Hramnik je strašno kisel človek! Saj doktor ga tudi ne mara, pa se tako vsiljuje.

— Hvala lepa, gospodična! — jo je prekinil Hramnik.

— O, — je prestrašena vzklicnila Tilka in zbežala v sobo k družbi.

Asistent ji je sledil. Vzel je klobuk in palico, opravičevaje se da mu je slabo, ter odšel domov.

— Zakaj pa asistent Hramnik več ne zahaja k vam? — je vprašala sodnikova Milica Tilko, ko sta nekoč šetali po aleji.

— Neuslišana ljubezen, — se odrezala Tilka. — Vedno je mledoval okoli mene, jaz pa sem se naveličala tega poštarja...

— Aha! Kaj pa brat pravi? — Doktor se ga je že sam izkušal iznebiti; pa kartako ga odsvoliti, bi bilo preveč. Potem bi nas ljudje obrekovali —

Tilkinje prijateljice so pridno trosile njeno laž dalje med svet,

in kmalu so vedele vse "boljše" družine, kako je asistent Hramnik neusmiljeno pogorel pri — Kornovih.

Davčni adjunkt je naletel na Hramnika v kavarni. Bil je "dobro volje" in zahotelo se mu je, da bi si asistenta malec privoščil.

— Ha, Hramnik, ali si jo skupil? V temi na hodnikih ne smeš odkrivati ženskam svojega srea.

— Človek, kaj česnjaš?

Asistent je planil pokonec in izbulil oči.

— No, menda me ne misliš ubiti? — se je norčeval adjunkt, ki se je pa v resnici bal za svoje košice.

— Povej kaj si prej hotel povedati z onim stavkom?

— Ljuba duša Hramnikova, jaz sem le odmev tega, kar govore drugi o tebi.

— Kdo? Kaj? — je sikal asistent.

Začel mu je kvasiti Tilkino izmišljotino. Ko mu je adjunkt pripovedoval, kako je klečal pred Tilko, da, celo jokal pred njo, mu je planila kri v glavo, žile na sen cih so mu močno utripale, po životu pa se je tresel, kakor mrzli čen človek.

— In kdo je tebi pravil?

— Ne spominjam se več, kje sem čul.

— Lopovi! — je kričal asistent. Plačal je svojo kavo ter odšel.

Doma se je vrge

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way og Box 97, Brad dook, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106. Pearl Ave., Logan, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POBOTOJNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPE MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. J, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarnas pomiljavne, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bede ostralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Na valovih mladosti.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje).

— Ti si, Feliks!...
Dobravnik je čutil, kako je ta glas slaboten in truden, in zasumila se mu je globoko v srce. Ni se nadejal, da bo imel večerajšnji dogodek tolike posledice.
— Mira, moja Mira — bolna!
Njegove besede so bile tople, in poznato se je, kako prihajajo iz srčnih globlin.
Dobravnik je začutil pridržan strah, ki je plaval po vsem učiteljevim stanovanju in ki je bil izražen na vsakem obrazu. Zaslutil je tudi, kako prihaja ta strah v njegovo srce in se širi od tam na vse strani, in obšla ga je velika neprijetnost...
Mira je ostala v postelji več dni, zakaj bila je po tistem večeru vsa slaba in bolna. Njen obraz je bil čisto pobledel in žalostni kodri so mirovali po njenih belih senelih in na njenem snemnem čelu. A na dan, ko je vedela, da pride Dobravnik po slovo, se ji je zdelo, da se ji vrača vsa prejšnja moč, in vstala je iz postelje. Pri tej priliki je opazila, kako so oslabele njene noge tekom tedna, kako je vsa slabotna in nezmožna. Ali hotela ga je pričakati pokoncu, zakaj vedela je, kako se bo razlilo veselje po njegovem obrazu.
Sedela je na vrata, in njene oči so se ozirale na vrata trudno in izumčeno.
Dobravnik je prišel k malu in v resnici ga je prevzelo veselje, ko jo je našel pokoncu. Sedel je k nji, govoril je gladko in naravno o lepi bodočnosti, o sreči, ki pride in jima posije, ko pojedeta roko v roki čez polje veselja.
Mira je opazila prisrčnost njegovih besed; ali vedela je, kako je bolna in slabotna, in kako daleč so tisti lepi, napovedani dnevi... Solze so ji stopile v oči. Ali samo pokazale so se in izginile so zopet — pekoče, pridržane solze.
Dobravnik je vse skrivoma opazil in polotila se ga je globoka žalost. Bilo je videti, kakor da se je izpremenil tekom nekaterih dni popolnoma. Vezl, ki so ga vezale z Miro in v katerih se je čutil še nedavno tako neprostežn — so mu postale sladke. Zdjaj je čutil, da bi dal svoje srce, če bi dobil zanje Mirino zdravje in rešil njeno mlado življenje.
— Ne bodi otožna, Mira, in žalosti ne pusti do sebe. Glej, — moje misli bodo pri tebi vsako minuto. Žalost bi ti pomogla uničiti tvoje življenje a ž njim bi uschnilo tudi moje...
— Pri slovesu je bilo Dobravniku hudo, da bi vstal in šel in od žalosti umrl...
Hitro so potekale ure, in Dobravnik je stopal na postajo. Bilo je v njegovi duši vse polno težkih

misli, ker je v njej zavladala velika žalost. V desnici je še čutil drobno Mirino roko, ki mu jo je bila podala k slovesu, vso vlažno in mrzlo. Zdelo se mu je, da leze sedaj tisti mrzlo po njegovem telesu in da je našel pot v globokost njegovega srca...
V prsih ga je zabočelo in z roko se je prijel za čelo.
Na postajo je prišel baš pravčasno. Oddal je kovčeg in stopil v kupe. Bilo ni notri nikogar. Sedel je k oknu z zamišljenim obrazom in podprl glavo z roko.
Vlak se je pričel pomikati in je drdral z enakomernostjo po svoji progi.
Dobravnika je obšla misel, kako vse mine, kako ugasnejo lepi hipi... In tedaj se mu je zazdelo, da zbledi tudi njegovi Miri — obraz in jo ponesejo na kraj — miru.
Ta misel mu je stopila pred oči z vso istinitostjo in mrzaj je začutil po vseh udih. Sedel je pri oknu, in v njegov obraz se je upirala močna in hladna sapa: — kakor da bi bili to dihi smrti, ki pridejo in dahnejo v Mirin obraz — tako čuvstvo ga je nena doma objelo...
Zunaj se je bilo skrillo solnce za oblake, in sence so izginile. Tema je polegla po široki naravi in postalo je soparno. Zbudila se je močna sapa; rože so se sklajale globoko v njeni oblasti, in drevje se je zibalo v plašnem šumu. Pričelo so padati debele deževne kaplje in pričakovati je bilo, da se vlije ploha.
Vlak se je vstavil pred veliko postajo, in Dobravnik je opazil slokega človeka, ki je hotel vstopiti v sosednji kupe. Obraz mu je bil čisto znan in spoznal je v njem davnega prijatelja — Ozbilnika.
— Hej, Florijan, sem stopi!
Ozbilnik se je ozrl in se začudil.
— Kaj? Dobravnik! Dobro!
Ustavil se je za hip in takoj stopil bliže.
— A ti si gospod — v drugem razredu se voziš, mi pa, ki smo proletarci, v tretjem.
— Uradnik sem pri železnici... Sicer pa lahko sedem v tretji razred.
Dobravnik je vzel prtjago in šel za Ozbilnikom v tretji razred. Sedla sta drug proti drugemu, in vlak se je zopet pričel pomikati dalje.
— Kako se počutiš, Ozbilnik? Pišeš in pišeš — in tvoje stvari so krasne.
Po znančevem suhem in koščatem obrazu je legel prijazen nasmeh, in tudi njegove drobne oči so se nasmehile.
— No, seveda! Pišem same — krasne stvari, zakaj neumnost bi bila pisati stvari, o katerih ljudje trlijo, da so grde.
Njegov glas je bil oster in zardrt. Kadil je cigareto in tuhtam

se je nasmehnil. Pri taki priliki se mu je pokazalo dve vrsti črnih napol zdobljenih zob.
Dobravnika je izpreletel mrz, ko je gledal v njegovo mrzlo in orumenelo lice. Zdelo se mu je, da vidi pred seboj nekoga, ki ga je tudi poznal in ki je bil — jetičen ter je hodil do zadnjih ur okoli ves prepadel in kakor mrtič.
— Kakor tisti Mirtič — šil vseh nog in negotovih korakov — tak se mi zdiš, Florijan! Kakšno je tvoje življenje?
Ozbilnik se je nasmehnil z rezkim smehom in udaril z roko ob koleno.
— Imenitno, vidiš... Jaz nimam službe in je več ne iščem. Jaz — grem čez polje in skozi vas z lahкими koraki in s — tiho pesmijo na ustih... To se zgodi takrat, kada pijem prej, vidiš. Ali mi je večsah čudno: niti mize nimam, da bi sedel in pisal svoje besede. Sem doli sem prišel obiskat mater. Izvedel sem, da leži izpita in izsušena v nesnagi in bedi. — Prišel sem s honorarjem za svoj spis in pustil sem ji skoro celega. Zaradi nje bi šel rad v službo; — večsah umira od gladu...
Dobravnika so globoko presunile te besede in razvidel je, koliko dobrega človeka je še v Ozbilniku.
— Florijan, jaz ti dobim — službo? Hočeš službo?
— Daj mi službo, Dobravnik, daj mi jo!
Ozbilniku je šinilo v obraz čudno življenje; mislece po njegovih senelih in krog ust so zatrepetale, in iz njegovih oči je prisijal poseben ognjen...
— Spravim te k železnici, dobrega znanca imam tam. Dürnist boš počelkoma in sešasoma postaneš uradnik.
— Karkoli, Dobravnik, karkoli!
Ozbilnik je vrgel cigareto skozi okno, stegnil svoje suhe in koščene roke z dolgimi prsti, prijel za Dobravnikovo desnico in jo stisnil v vidnem in veseljem presenečenju.
— Dobro, Dobravnik! — Ti si dober človek, vidiš!
Prišlo je vanj kar v enem samem trenutku popolnoma novo življenje, polno upov. Pri tisti priči se je zamislil v lepi obodčnost: Tiho stanovanje z kratkočasno ljubeznivim mirom; ljubodobra ženka z drobnim detetom v naročaju... In nasmehnil se bo nedolžen obrazek, po meni se bodo iztegnile male ročice in — mala usteca bodo klicala...
Oč tej podobi mu je prišel na spomin znan obraz iz njegove mladosti: blede lica, črne oči in par vlažnih kodrov na čelu...
— Ti, ali imaš ti nevesto?
Iz svojih misli se je zdrnil nepričakovano in naenkrat, in Dobravnik se je na tihem začudil njegovemu vprašanju.
— Imam. Učiteljca je hči, — Mira ji je ime, — je odgovoril odkritosrežno.
— Jaz jo poznam! Tisto sanjavo dekle!
Ozbilnik se je pogladil z roko po čelu in spoznatil je bilo lahko vznemirjenje, ki ga je sedaj izpreletelo.
— V resnici! Jaz sem ji tisočkrat pravil, kaj vedno sanja!
Pri teh Dobravnikovih besedah se je Ozbilnik nasmehnil čisto po sili.
— Da, vidiš, jaz se je spominam iz svoje mladosti —
Dobravnik se je spomnil, kako mu je pravila Mira o Ozbilniku.
— Tudi ona te ima še v spominu. Pravila mi je, da si pisal o nji verzje, da si hodil mimo njene doma na izprehode, da si stopil nekoč v njeno družino samo po obrazu znan in nepredstavljen — nepričakovano in naenkrat...
— Da! To je bil tisti majniški večer! — Včasih ob samotni uri se spominam nanj tako živo, da čujem šmarčnične zvonove, ki se gubijo tam v mračne daljine... Ali kje so tisti časi! Žalostno mi je pri sreč, ko mi stopi pred oči moje življenje, ki ni bilo sreče v njem. Stojim na holmu in gledam doli, tja v široko dolino pod sabo, in vidim svojo mladost, ki — hiti pred menoj z veselimi stopinjami, se gubi v daljavi širne in lepe doline in se ne spomni več mene — Na holmu stojim in se oziram nazaj, pridržan od neznanne moči, in upiram svoje trudne oči tja nazaj, pridržan od neznanne emoci, in upiram svoje trudne oči tja nazaj v tisti mili obraz, blede lica, črne oči, in par vlažnih kodrov na čelu... Glej, Dobravnik, to je, Mira, vidiš!
Dobravnika je izpreletelo neprijetno čuvstvo; kakor bi šel čez vroča bratska srca, pa bi stopil

nanja, in kri bi pritekla iz njih, žalostna, gorka bratska kri...
Bilo mu je, kot da bi prišla do njega mrzla roka in mu vzela iz prsi srce — v prsih je začutil — praznoto, pustino, ki nima konec ne kraja. Čutil je, kako izginja Mirin obraz, zavil v megle, ki se gostijo in gostijo, in obraz izginja, izginja...
— Florijan, ti mi oprosti!... Jaz nisem kriv ničesar: jaz nisem vedel. Ali glej, vse postane še dobro. Ti mi oprosti, Florijan!
— Nič hudega, vidiš. Saj jaz — nisem do zdaj imel bojočnosti... A ti mi jo pripravi — ti mi daš službo.
Ozbilnik je bil vznemirjen in za trenutek mu je bilo žal, da je govoril prej tako naravnost iz globokine srea.
— Da, ti dobiš službo in postaneš uradnik, Ozbilnik in Mira... postane lahko tvoja žena — Oprosti mi, Florijan — jaz nisem vedel...
Vlak se je vstavil, in maloštevilni potniki so izstopili.
Dež je padal popolnoma na redko in vse nebo je bilo oblačno.
Dobravnik je stopil iz kupeja in kupil razglednico.
Spomnil se je Vere — — —
V.
Storil se je lep majniški dan. Prijazni solčni žarki so se razlili po vsi široki krajini in tudi v veliko mesto so našli pot. Posijali so po vseh živih ulicah in belih cestah in sinili so čez visoka okna v visokostropne sobe, sinili so čez zamazana okna v stanovanje siromakovo, ki se jih je razveselilo, da se je za trenutek poslovila od njega moreča skrb.
Dobravnik je bil truden od dolgotrajne vožnje in polprečutnoči in težke so bile njegove stopinje. Popolnoma mirno in počasi je šel proti svojemu stanovanju.
Z zaspanim pogledom se je oziral po mimoidočih. Kakor človek, ki je šel po ozki travnati stezi — in na desno je bila široka poljana z bujnodedečnimi cvetovi in senčnatimi drevesi, z veselimi prebivalci, in na levo se je širila priazna dobriča s tisoččimeri rožami in bori, in vse polno vesele mladosti je bilo na nji — on pa je šel po ozki travnati stezi in je pozabil utrgati eno samo rožo in je pozabil okusiti veselo mladost, ki je bilo vse polno na široki poljani in na prijazni dobriči.
Prišel je do doma.
Stopal je po stopnicah gori v svoje stanovanje. V veži ga je spreletelo neprijetno čuvstvo: vse je bilo tiho in mirno, n mrtvaški dah je plaval vsepovsod.
Odpri je vrata velike sobe in obstal je od začudenja: na mrtvatem odru je ležala njegova gospodinja v črni obleki in s sklenjenimi, voščenimi prsti... Sveče so gorele ob odru s trepetajočimi plameni, in po oknih so bile razprostrte črne zavesje.
(Pride še.)

KONČNO SVOBODEN.

ŠTEFAN ROJAK JE PO MNOGIH BREZUSPEŠNIH POSKUSIH ZOPET SVOBODEN.

V SLEDEČEM PISMU OPISUJE, KAKO SE JE OPROSTITIL.

H. H. von Schlicku, tovarnarju Bolgarskega Krvnega Čaja, ki je s sto in stotisoči bolnikov v stalni zvezi in dobiva danzadnem od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele gomile zahvalnih pisem, je pisal rojak Štefan Rojak, P. O. Box 282 E. Liverpool, O. sledeče pismo:
"Odkrito vam povem, da me je Bolgarski Krvni Čaj osvobodil od marsikatero boleznih, česar druga zdravila niso mogla napraviti.
Jaz sem tudi pripravljen vsakemu pisati, da sem več let trpel na želodec in bolečinah v prsih, toda hvala Bogu, Bolgarski Krvni Čaj me je osvobodil mojih boleznih in zdaj se počutim zelo dobro."
Eno veliko škatuljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za pet mesecev, pošljemo za en dolar kamorkoli.
Marvel Products Co.,
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.
Pripomba: Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10c. več.

Zemlja, kmetje in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja zadnja ponudba, da morete dobiti te zdolej navedene kose zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spodaj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepšega; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavimo v vrsto katerikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Videl boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dvakrat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelas 2,500 galonov jagod na akro ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in deželo polno kokoši in jaje. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI — POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS — TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter kole, eno do dve milj narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se nameri pečati s katerikoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tukaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko različnih rastlin z vspehom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suhi in boleznih, prebivalci teh krajev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu rojake zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrisča, kot nikjer drugje v Ameriki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tukaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE \$0:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en akro izčiščen, akro \$25.00.

80 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, akro \$25. 120 akrov ravnine, mala hišica, 1 akro čist, akro po \$23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, akro po \$24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, akro po \$32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno vzamem sam v najem ter plačam po \$5.00 od akra.

Imam zalovite kmetije, deloma čist svet s hišami oči \$10.00 do \$30.00 akro.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati s 5 ali 6% obresti z garancijo, da se svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRAVIM ZA ORATI ZA \$7.00 DO \$10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šol in železnic. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban čebelar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni ju-nija polovico medu kot popolno plačo.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Iz delavskega sveta.

Veliki delavski nemiri v New Yorku. — Krojači nadaljujejo s stavko. — New Yorku proti veliki stavka. — Nemški socialisti. Razno.

Čitateljem je znano, da se vrši v New Yorku že cele tri mesece velika krojaška stavka.

V eni izmed številnih prejšnjega tedna smo opisali, v kakih razmerah se nahajajo ti stavkarji. Stavka jih okoli petdeset tisoč in žnjimi strada najmanj še enkrat ali pa še dvakrat toliko ljudi, namreč stavkarskih družin.

Pretekli teden so imeli konferenco zastopniki delavcev in pa delodajalci.

Delodajalci so bili takrat pripravljene nekaj ugoditi, toda delavskim zastopnikom se je takrat vseeno malo premalo zdelo, vsled česar se je pogajanje razdrlo, ne da bi dosegli najmanjši uspeh.

Par dni pozneje se je vršila druga konferenca, toda debatiranje je bilo tako burno, da so se morali raziti, obenem so pa sklenili sestati se naslednji dan.

Delodajalci so bili sledeči dan nekaj bolj pripravljeni in zastopniki krojačev so se pričeli žnjimi v nekaterih točkah soglašati, toda upoštevali niso vseh zahtev, temveč le nekaj malenkostnih, ki so bile na prvi pogled velike, v resnici so pa bile v zvezi z velikimi "tricki".

Krojači, ki so se naslednji dan sestali v raznih dvoranah, so zvedeli, kaj so njihovi zastopniki sklenili s kapitalisti.

Kar so jim sporočili, jih ni zadovoljilo, temveč so odločno, skoro enoglasno izjavili, da bodo s stavko tako dolgo nadaljevali, da jim bodo delodajalci popolnoma ugodili, obenem so se pa pričeli zgražati nad svojimi zastopniki, češ, zakaj so sprejeli take pogoje.

Predsednik unije je pa delavstvu pojasnil, da se unijski uradniki in drugi zastopniki stavkajočih krojačev niso nikakor strinjali s kapitalisti, temveč, da so rekli kapitalistom, da bodo njihove pogoje predložili stavkarjem, kateri jih bodo imeli priliko sprejeti ali pa ovreči.

Med stavkarji in unijskimi zastopniki je zopet popolna edinost in s stavko bodo nadaljevali. Ponovno so izjavili vsi, da bodo stavkali, deklirali ne bo zmaga njihova, češ, boljše je še par tednov ali mesecev trpeti pomanjkanje, boljše je še nekaj časa stradati, kot pa zopet leta in leta delati v takih nezasišnih razmerah, kakršne smo že parkrat opisali.

Kapitalistično časopisje je seveda zopet planilo po stavkarjih in se pričelo zgražati nad njimi. To se seveda samoobsebi razume.

Stavkajoči krojači imajo danes sicer več upanja, da bodo zmagali nad prešernim kapitalizmom, kot so ga imeli pred enim mesecem, toda kljub temu morajo biti pripravljene še na dolgotrajno stradanje, na dolgotrajno boj.

Newyorská krojaška stavka bi morala biti vzor vsem delavskim stavkam v Združenih državah.

Kot rečeno, že cele tri mesece stavkajo, toda do danes se ni še slišalo ali čitalo o kakem večjem hrupu, o kakih izgredih pa še manj. Svoje zgražanje nad neznoznim kapitalističnim sistemom so izrazili le med štirimi stenami — v dvoranah — pri zborovanju.

Vsi stavkarji mirno čakajo in trpe in se zaklinjajo, da bodo trpeli in čakali, dokler ne bodo delodajalci primorani ugoditi.

Vsled tega je žnjimi celo javno mnenje, le kapitalistično časopisje se zaganja vnje, to pa raditega, ker vleče kapitalistično groše. Žnjimi — namreč stavkarji — se strinjajo vsi krogi, razven onih, ki so vsled te stavke direktno prizadeti.

Pri drugih stavkah pa včasih delavci izgube svoje glave in pride do kakih bojov s policijo ali pa z družbenimi stražniki. Seveda, res je, da so v največjih slučajih krivi družbeni stražniki ali pa policija, da pride do spopadov. Toda, ako so pa delavci krivi, se prične nad njimi zgražati cela javnost, celo delavci — stavkarji — sami, vsled česar se stavka podaljša, ali jo pa še ne dobe, temveč se morajo vrniti nazaj na delo za stare plače.

Pri vsaki stvari je treba treznosti, tako tudi pri stavki. S silo se nič ne opravi, kajti kapitalisti dobe na svojo stran milice, kadar koli hočejo.

Kljub temu, da je to ena največjih stavk, kar se jih je kdaj vršilo, vseeno ni bilo treba mestu nikdar policije poklicati, niti niso

imeli kapitalisti povoda, da bi naprosili ali bolje zahtevali od governerja, da jim pošlje milice. Danes se vrši v večjih delih Združenih držav več stavk, pri katerih so vdeleženi tudi naši rojaki. Zategadelj na tem mestu priporočamo vsem slovenskim stavkarjem, da se tekom stavke mirno zadržijo; tako ne boste izpostavljali svojih glav policijskim kolecem, tako ne boste nastavljali svojih prs kapitalističnim krogom in tako boste imeli na svoji strani ljudsko mnenje, simpatije in podporo.

Velika stavka cestnih železnicearjev v New Yorku.

Mestu New Yorku proti danes največji delavski nemir, kar jih je bilo kdaj v zgodovini mestnega obstoja.

Predvečerašnjem je zastavkalo v severnem delu mesta — Bronxu — vse delavstvo na cestnih železnicah — karah.

Zdaj pa proti nevarnosti, da se bo stavka razširila še po spodnjem in srednjem delu mesta, ter mogoče še celo po Brooklynu in nekaterih newyorskkih predmestjih.

Na največjem križišču raznih prometnih zvez v Bronxu, na 149. cesti, je večerj stalo od deset do petnajst tisoč ljudi — to niso bili sami stavkarji, temveč tudi drugo delavstvo, ki žnjimi simpatizira — ki so čakali profesionalnih stavkokazov, katerih so si družbe že prej nabavile, kajti slutilo se, da se bliža stavka.

Toda stavkokazov ni bilo, kakor tudi nobena kara se ni od nikoder prikazala, kajti šerif je bil že prejšnji večer zapovedal, da se morajo vse kare, ki so takrat še vozile s pomočjo stavkokazov, odstraniti s cest. To se je tudi zgodilo.

Sprevodniki in motormani zahtevajo, da se jim priboljša plače za njihovo dolgotrajno delo, kajti življenjske potrebe so se tako zvišale, da jim ni mogoče izhajati, posebno še, ako so očetje velikih družin.

Unijski uradniki in razni drugi delavski organizatorji so večerj že ukrenili korake, da bi vse delavstvo v New Yorku združili; namreč tako, da bi vsi uslužbenci na cestnih, nadcestnih in podeestnih železnicah zastavkali, drugo delavstvo naj bi pa žnjimi simpatiziralo in jim na katerikoli mogoče načine pomagalo, da bi prej zmagali.

Tekom dne so delili po mestu okrožnice sledeče vsebine: LJUDSTVU!

Stavkajoči motormani in sprevodniki v Bronx countyju vas prosijo za moralčno podporiranje v njihovem boju, katerega bodo bili za izboljšanje njihovih žalostnih razmer...

Skranja se je domnevalo, da bo mestno prebivalstvo obsojalo stavko, kajti mnogi morajo iti na delo v zelo oddaljene kraje, toda čuti je zelo malo toženja in tarnanja.

Mnogim je bilo čisto nemogoče iti na delo. Nekateri družbe, večje tvrdke, zlasti telefonične in telegrafične družbe so poslale avtomobile po svoje uslužbence.

Delavci bodo brez dvoma v stanju zavstaviti vse cestno-železniške zveze, ljudstvo je žnjimi in tako bodo kapitalisti, ki so delali zadnja leta velikanske dobičke, morali ugoditi zahtevam delavcev, ki zahtevajo le malo majhno priboljšanje plač.

Nemški socialisti.

Iz Berlina je došlo poročilo, da je nemški socialistični izvrševalni odbor, ki zastopa večino socialistične stranke v Nemčiji in generalno komisijo delavskih unij, v posebnem oklicu oziroma pozivu apeliral na socialiste in sploh na celo nemško delavstvo, da ne deluje proti vladi, temveč, da jo na vsak mogoč način podpira in da se ne ozira na državi in nemškemu narodu nevarno agitacijo Liebknechtovih privržencev za splošno stavko. Narod svari, da ne prične s kakim takim gibanjem, ker to ne bi bilo samo v veliko škodo — mogoče celo v pogubo — nemškega naroda, temveč celo delavstva.

Poziv se glasi: "Podaljšana vojna je položila na rame vseh narodov veliko in težko breme in zahteva od vseh ogromne žrtve. Naravno je, da je prišlo vsled tega na one na fronti in na one doma veliko gorje in velika nezadovoljnost, ki postaja še vedno večja.

Ta situacija je pa prišla nekaterim neodgovornim posameznikom v zlorabo; ti ljudje hočejo

zapeljati delavstvo v položaj, v katerem bi ne čutili nič lažje breme, rajše težje.

"Zadnji čas kroži med članstvom naše stranke in med članstvom unij več anonimnih cirkularjev in različnih pamfletov, s katerimi hočejo povzročiti med delavstvom nezaupanje do zastopnikov, ki so jih delavci sami odbrali.

"Na može, ki so leta in leta delali za delavsko organiziranje in vedno delali za dobrobit delavskih krogov, se je zvrlo obtožbe, da so zavrgli svoje socialistične principe, da so bili zoper socialistične konvencije, zoper mednarodne kongrese, da so izdali stranko itd.

"Take stvari so si izmislili ljudje, ki imajo namen zasleptiti s svojimi zlobnimi idejami slabopoučne ljudi in jih pridobiti na svojo stran, da bi tako pričeli z generalno stavko, za katero pa ne prevzema socialistična stranka, kakor tudi ne unije, nikake odgovornosti.

"Kam vodi gibanje, katerega so si začetali gotovi posamezniki, na svojo odgovornost?

"Unije in stranke ne morejo prevzeti nikake tozadevne odgovornosti, kot je že gori navedeno in izjavljeno, in se delavstvo tudi ne more zanašati na kako podporo od strani unij in stranke.

"Zategadelj smatramo za svojo dolžnost, da posvarimo delavstvo pred mahinacijami raznih hujskačev za generalno stavko, ki delajo anonimno.

"Unijski odbori delujejo na vso moč, da dobiva delavstvo dostojne plače, toda danes je tudi to v zvezi z velikimi težkočami, kajti delavce mora imeti danes večje plače, kajti hrana se je podražila, delodajalci pa tudi ne more tekom vojne toliko utrpeti kot je mogel v mirnih časih.

"Mi smo delovali vedno neprenehoma in še vedno delujemo. Borili smo se proti nezaposlenosti ter za pomoč ubogih vdov in sirot naših vojakov.

"Tako, ko se je pričela vojna, smo izdali proklamacije, s katero smo delavstvo svarili, da se ne spušča v tako gibanje, ker to z ozirom na preki sod nikakor ni varno za delavce. Tisto svarilo ponavljamo danes, ko je mirna kri in trezna glava bolj potrebna kot kdaj poprej.

"Ravno zdaj, ko so skoro vsi naši bratje v uniformi na fronti in bijejo obupen boj ter morajo žrtvovati malone vse, kar imajo, ravno zdaj, ko smo v taki potrebi za hrano in ko se bliža spravljajenje pridelkov, bi bilo vresničenje tega brezmišelnega gibanja za nas, za delavce in za vse druge, usodopolno.

"Naša največja dolžnost in naša edino delo, katerega si moramo nadejati, je, delati na to, da pride mir prej kot mogoče..."

Nenavadna stavka.

Ta teden so zastavkali agente velike ameriške zavarovalne družbe — Prudential Life Insurance Company.

Zahtevajo izboljšanje plač. Delavski department Združenih držav je pripoznal, da so zavarovalni agentje opravičeni do stavke in je že imenoval poseben odbor, ki bo imel nalogo posredovati med družbo in stavkarji.

Železniško vprašanje.

V New Yorku so se začeli zbirati uradniki železniških unij; s seboj so prinesli glasovnice, s katerimi so delavci izrazili svoje mnenje: "za" ali "proti" stavki.

Kot smo že večerj poročali, bo izid glasovanja znan prve dni avgusta, najbrže petega, mogoče dan poprej, ali pa dan poznej.

Šteje glasov se je baje že večerj pričelo. Železniški kapitalisti so dozdaj žrtvovali že velikanske svote, da bi zatrli pretečo nevarnost stavke, in še zdaj žrtvujejo, da bi, v slučaju, da so se delavci odločili "za", napravili tako javno mnenje, da bi bilo proti stavki.

Nek newyorskki list je prinesel članek, v katerem pravi:

"V slučaju, da bodo morale železniške družbe ugoditi delavcem, se bodo stroški družb povečali za \$100,000,000, česar rezultat bo, da bodo morale družbe povišati pristojbino za prevoz za deset ali še več odstotkov. Trgovski in resni zahtevajo, da stopi v akcijo kongres v Washingtonu in s svojo akcijo zasigura, da se ta velika nesreča ne bo zgodila v tej deželi; dalje se naj pa tudi vpelje tozadevno preiskavo, da bomo videli, v koliki meri je delavstvo opravičeno do svojih zahtev..."

To je članek, za katerega je list dobil lepe groše.

Iz St. Louisa je danes došlo poročilo, da so tamonjni železniški delavci v veliki večini za stavko, baje jih je 90 do 95 odst. "za".

Zaprti štrajkarji v Minnesoti. Stavkarski odbor v Minnesoti, ki se ima zavzemati za pravice in dobrobit stavkajočih delavcev, bo te dni sklical veliko zborovanje, pri katerem bodo zahtevali, da oblasti izpuste Karla Treseo in okoli petnajst drugih stavkarjev, ki so v zaporu, obdolženi sovdeležitve nekega umora, ki se je izvršil v nekem spopadu med delavci in policijo oziroma družbenimi stražniki.

Kot se nam poroča, zdaj stavka okoli petindvajset tisoč rudarjev, kajti delavske razmere so bile v ondotnih krajih že neznosne.

Pri zborovanju, katerega bo sklical gorijomenjeni odbor, bodo stavkarji znova izjavili, kaj zahtevajo, namreč \$3.00 na dan za delo na suhih krajih in \$3.50 za delo na mokrih krajih. Potem pa zahtevajo tudi osemurno delo.

Velikanski dobički.

Iz Akrona, Ohio, se poroča, da je imela B. F. Goodrich Co., ki lastuje skoro največje tovarne kavčuka (rubber) v Združenih državah, \$4,000,000 čistega dobička, kot je to sama naznanila.

Konvencija društva sv. Barbare.

Mimulo je zopet tri leta in naši delegatje se bodo zopet zbrali k zborovanju, pri katerem bodo ukrepali, kaj bi se koristnega ukrenilo za napredek našega velikega društva.

Čudno se mi zdi, da se naši člani tako malo oglašajo, kljub temu, da je bilo zadnjih par let par sto protestov in resolcij, največ teh čez glavni urad. Zdaj je pa vse lepo tiho; tako, da se mi ravno tako zdi, kot da bi šel lovec na lov ter ko bi zagledal zajca, puško v gum vrzel.

Bratje, povejte vsak svoje mnenje, kajti le v takem slučaju lahko delegatje delujejo v splošno korist; delegatje morajo vedeti mnenje ljudstva.

Kar se tiče znižanja asesment, bi pripomnil, da ne bi bilo pravilno zniževati prispevke, kajti potem ne bi bilo mogoče izhajati in sploh ne poslovali. Prvič zato ne, ker nekatere države zahtevajo, da se plačuje prispevke za smrtnino po Fraternal lestvici. Drugič pa tudi zato ne, ker je v veljavi Mobile zakon, ki določa, da mora vsaka organizacija imeti konec leta 1917 gotovo svoto denarja, sicer ji ne bo dovoljeno posloovati.

Povem naj tudi svoje mnenje glede nepotrebnih idej, namreč glede združitve vseh slovenskih organizacij. Letos imajo tri slov. organizacije svoje konvencije; vsaka bo imela več delegatov, za katere bodo morale organizacije vreči železniškim kapitalistom velike svote denarja, ki so ga spravili skupaj delavski žulji. Ako bi bili združeni, bi seveda vse to odpadlo, ako ne vse, vsaj velik del.

Glede izboljšanja pravil se oglašim v kratkem, ako pa ne, bom pa na konvenciji predlagal. Bratski pozdrav vsem članom! John Homee, delegat društva sv. Barbare v Mulberry, Kans.

HARMONIKE

bodite kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem mestu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ,
Specialist možgih boleznim.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist možgih boleznim v Pittsburghu, Pa.
DR. LORENZ.
641 Penn Av. II. nadst. na ulici.
Uradne ure: dneвно od 8. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

IŠČE SE GOZDARJE

Za delati drva; \$1.35 od klaftrre za rezati kemični les.

Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

J. STEPHENSON CO., Trustees, (11-7 v d) Wells, Mich.

Iščem svojega prijatelja JANEZA HERBAN. Doma je iz Ravni, Sv. Vid pri Cerknici. Pred tremi leti sva bila skupaj na Davis, W. Va. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Joe Korošec, Ore Hill, Blair Co., Pa. (28-31-7)

Kje sta moja prijatelja JOSIP GORENC iz Harije na Dolenskem in JOSIP ZETTEL, tudi nekje z Dolenskega. Prvi se nahaja nekje v Milwaukee, Wis., in drugi pa tudi nekje v državi Wisconsin. Prosim ju, da se mi sama javita, ali pa ako kdo izmed rojakov ve za nju naslov, da ga mi naznani, bom zelo hvaležen. — Frank Zupančič, 340 Ferry Ave. E, Detroit, Mich. (28-31-7)

Važno za priseljence!

Državni delavski department Združenih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopoldne do osmih zvečer, od nedeljah in praznikov pa od desete ure dopoldne pa do popoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljenecem nasvet, pouk in pomoč, in sicer vse brezplačno. Ta urad je obenem tudi posredovalnica za delo in deluje sporazumno in v zvezi z delavskim departmentom Združenih držav. Za storjene usluge ni treba plačevati nikakih pristojbin. Piškite ali pa pridite osebno!

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Frank Petkovšek
Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.
PHONE 246
Zastopnik "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Slovenska Društva
po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti
DOBRE IN POCENI
društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno
"Clevelandska Amerika"
Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Piškite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.
CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Borba za življenje.
Borba za življenje je vsakdan hujska, če ni celo pogibeljna, je pa škodljiva marsikom, ki pozabi misliti na samega sebe in postane površen ter zanemari svoje lastno telo in zdravje. Posledice nemoralnega življenja so, da te izrabijo popolnoma, potem pride neredno prebavljanje in temu sledi še opešanje duševnih in telesnih moči. Tako stanje zahteva takojšnjo pozornost in najbolje sredstvo je, ako vzamete takoj
TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino
To ozdravi nezadostno delovanje prebavnih organov, ki so oslabei radi prenapornega dela ali kaj enakega s tem, da odstrani vse prebavi škodljive stvari,
NAREDI TEK, UREDI PREBAVANJE, ZABRANI RAZPAD, OZDRAVI ZAPRTJE, OKREPČA TELO.
Trinerjevo Ameriško Elixir grenko vino uredi delovanje prebavnih organov. Rabite ga pri IZGUBI TEKA, TEŽKOČAH PO OREDU, VETROVIH, NEPRILETNEM DUHU UST, PREVLEČENEM JEZIKU, ZAPRTJU, OBLEDELOSTI, RAZBURJENOSTI, TELESNI OSLEBELOSTI.
Ono okrepča spanec in pomaga izvrševati dnevno delo s lahkoto.
Stari ljudje naj imajo to vredno zdravilo vedno pri rokah in je naj rabijo redno. Ženske, ki trpe na glavobolu in navadnem nerazpoloženju naj poskusijo Trinerjevo ameriško Elixir grenko vino.
TRINERJEVO AMERISKO ELIXIR GRENKO VINO
Cena \$1.00. V lekarnah.
JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,
1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Proti oteklim žlezam, otrpljenju udov, reumatizmu, neuralgiji, zbadanju je Trinerjev Limentment jako priporočljiv. Radi prenapetega dela oslabele mišicevje drgnite s Trinerjevim Limentmentom.
Cena 25 in 50c. v lekarnah.
S pošto 35 in 60c.

EVGEN SURI

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

53 (Nadaljevanje).

— Da, gospod. — Jaz sem služabnik božji.

— Ali mislite, da ne boste dajali od zločinov, katere ste napravili, nobenega računa?

— Kaj mi vendar očitate? — Jaz nisem ničesar zakrivil. — Ako mislite, da sem vam prizadel kako škodo, idite na sodišče.

— Nobeno zemeljsko sodišče ne more presojati tega slučaja. — Prav dobro veste, in tudi jaz vem, da bi vas sodišče oprostilo. — Ne rečem, da ste morilec. — Vaš greh je veliko večji: — Vi povzročate umore.

— Če vam pa rečem, da se ne smem bojevati.

— Vi se torej nočete?

— Ne.

— Ali vas ne more nič prisiliti k temu?

— Ne, nobena stvar na svetu.

— Tudi to ne?

Po teh besedah mu je prisilil tako močno klofuto, da se je abbe kar opotekel.

Z roko se je prijel za lice in stopil mirno k njemu. — V njem je vzvalovila stara vojaška kri. — Ko je bil še vojak, ni bil strahotepee.

Iztrgal mu je meč iz roke in zakričal:

— Torej krvi zahtevaš? — No, naj bo!

V hipu se je na premislil in rekel s hinavskim glasom:

— Odpusti, mi Gospod, da sem se vdal svoji jezi. — Odpusti mojemu bratu, ki me je pripravil do te jeze.

Po teh besedah je stopil na ostrino meča in tako zvil ročaj, da se je odlomil.

Generala bi ne mogla nobena stvar bolj presenetiti. — Toda hipoma se je premislil: — Tudi on je stopil na meč in odlomil ostrino.

— Če nočeš, drugače, se bova borila z zlomljenima mečema.

Začela sta se biti, da so se kar iskre kresale. — Oba sta bila izborna borilca. — Slišalo se je samo hropenje. — Nobeden ni vzkliknil, nobeden ni hotel odnehati. — Borila sta se več kot pol ure, slednjic so ju pa začele zapuščati moči.

Padla sta na tla. — Aigrignyju se je posrečilo poklekati. — Iz Aigrignyjevih rok je šinil blisk.

Generalu je omahnila roka.

— Otroka, otroka! — Žena! — Žena! — Dagobert!

Aigrigny je zajecal:

— Moj Bog, jaz sem ga umoril. — Moj Bog, tudi on mi je prizadel smrtno rano.

Tedaj je zaškripal v vratih ključ in na pragu se je pojavil Rodin. Ponižno se je priklonil in vprašal:

— Ali smem v sobo?

Ko je Aigrigny zaslišal te porogljive besede, je hotel planiti kvišku in se vreči na Rodina. — Toda iz ust mu je prišel močan curek krvi. — Brez moči je omahnil na zemljo.

— Čakaj, satan. — Ti si zakrivil mojo smrt in smrt tega pravičnika.

— Ali vam nisem že večkrat rekel, da imate v sebi preveč vojaške krvi?

— Razkričal te bom, predno umrjem.

— Ali naj vas spovem? — se je zakrohotal Rodin.

— Strašno! — Strašno! — je stokal abbe. In takega človeka sem si izbral za svojega zaveznika.

— Zdjaj je pa že čas, da pokličem ljudi — je rekel Rodin in odšel na hodnik.

Tam je začel na vse pretege kričati. — Ljudje so pribežili, toda bilo je že prepozno — Aigrigny je bil mrtev.

Ko je odbila dvanajsta ura ponoči, si je Rodin pomel roke rekoč:

— Prvi junji. — Noben Rennepontov dedič ne bo dobil milijonov. — Jaz jih bom dobil in nikdo drugi. — Zmaga je moja!

Trinajsto poglavje.

VELIKI DAN.

Prvega junija ob desetih zjutraj se je peljal proti skrivnostni hiši v Rue Saint-Francois Rodin. — Bil je zelo razburjen.

Dospel do hiše, je potrkal na vrata. — Nobenega odgovora. — Potrkal je znova. — Nič.

Šele po dolgem trkanju so se oglasili na hodniku koraki

Na pragu se je pojavil Žid Samuel. — Na obrazu so se mu poznali sledovi solza.

— Kaj hočete tukaj? — je vprašal.

— Prihajam kot zastopnik abbeja Gabriela, edinega še živečega dediča družine Rennepont.

— Ah, vas že poznam — je rekel Samuel. — Zakaj ste prišli sami. — Zadnjič ste bili v spremstvu nekega drugega gospoda.

Abbe Aigrigny je naglo umrl. — Mislim, da bo šlo lahko tudi brez prič. — Pri sebi imam vse potrebe listine. — Notar bi prišel ob določeni uri.

— Prosim, stopite v moje stanovanje. — je odvrnil Žid in šel naprej. — Na pragu sobe je stala Batscha. — Bila je vsa bleda in objokana.

— Ali si spustila zagrnjala v žalni sobi?

— Da.

— In škrinjica?

— Sem jo že nesla gori.

Žid se je skrivnostno nasmehnil.

— Idimo torej.

Šli so po hodniku ter dospeli do one sobe, kjer so bili zadnjič zbrani.

Rodin je hotel vstopiti

— Ne tja — je rekel Samuel. — Pojdim v prvo nadstropje.

— Toda prvi sestanek se je vendar vršil v pritličju — je rekel Rodin.

— Drugi se bo pa vršil v prvem nadstropju — je odvrnil Žid z nekim posebnim naglasom.

— V prvem nadstropju?

— Da, v žalni sobi

— Žalna soba? — je vprašal Rodin. — Kakšen prostor je to?

— To je soba smrti in solza.

Dospela sta na hodnik.

— No, ali bova kmalo? — je vprašal Rodin.

— Da, tukaj je.

— Hvala Bogu.

— Da, hvala Bogu.

Dospela sta v velik prostor. — Okna so bila zabita s svinčnimi ploščami, v vsaki plošči je bilo pa v podobi križa sedem lukenj, skozi katere je prihajala dnevna svetloba. — Ob steni je gorela svetilka.

Vse stene so bile zadlane s črnim sukanom. — V kotu je stala na zelnem podstavku mala škrinjica.

Rodin si je obrisal čelo in vprašal:

— No, karj bo pa zdaj?

— Izpolniti moramo voljo pokojnika.

— Da, izpolniti jo moramo v vseh podrobnostih — je odvrnil Rodin. — Kaj se bo pa zgodilo tukaj?

— Takoj boste izvedeli. — Če vam je prav, bom v vaši navzočnosti sestavil zapisnik svot iz katerih obstoji Rennepontova dedščina. — Denar je v oni škrinjici. — Včeraj sem ga prinesel iz banke.

— Tako? — Ves denar je tam? — se je začudil Rodin.

— Da. — Tukaj je seznam.

Denarja je bilo dvesto dvajset milijonov frankov.

Rodinu bi se bilo kmalo zvrtele v glavi.

Samuel je položil vrednostne papirje nazaj v škrinjico in jo zaklenil.

Rodin se je oprijemal stene in ječal:

— Saj — veste — kaj je — rekel — zadnjič — notar. — Da — se — mora — vse — meni — izplačati.

Po teh besedah je začel iztegovati roke po škrinjici.

Tedaj je postal Samuel hipoma čisto drug človek.

Roke je prekrizal na prsih, dvignil je glavo in osorno pogledal Rodina.

Rodin je vztrepetal. Samuel je pa govoril z zamolklim glasom:

— Ta svota se nebo izplačala onemu, kateri se jo hoče polastiti s pomočjo umorov laži in hinavstva. — Ne, tega ne bo dopustil Bog. (Konec prihodnjic).

NAZNANILO.

Slovensko podporno društvo sv. Petra št. 50 J. S. K. Jednote in TEREZIJE GOLČER, brat in sestra mojega ranjkega moža. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznanijo, ali naj se pa sama oglasita. — Mary Golčer, Box 189, Elkland, Pa. (28-31-7)

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 stekleke \$ 6.50 12 stekleke 13.00

V ZALOGI IMAMO tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nasle cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00

Slivovitz per gal. .... \$1.75—\$3.00

Tropinjevec zaboj ..... \$ 9.00

Slivovitz zaboj \$13.00

"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 75c.

Catawba in Delaware per gal. .... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je seč zastoj.

Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za prisnost prijete jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

1602-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

NAŠI ZASTOPNIKI.

- kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče poste.
- Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cisar.
- San Francisco, Cal.: Jakob Lovštn.
- Denver, Colo.: Frank Skrabec.
- Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
- Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank fanesh in John Germ.
- Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
- Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
- Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
- Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
- Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
- Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
- Depue, Ill.: Dan Badovinac.
- Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zatelet in Frank Bambich.
- La Salle, Ill.: Mat. Komp.
- Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galsteb.
- Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
- Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovič in Math. Ogrin.
- So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
- Springfield, Ill.: Matija Barbarič.
- Cherokee, Kans.: Frank Režinik.
- Columbus, Kans.: Joe Knafec.
- Franklin, Kans.: Frank Lskovec.
- Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kernc in Rok Firm.
- Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
- Mineral, Kans.: John Stale.
- King, Kans.: Mike Pencil.
- Kittling, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
- Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.
- Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
- So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
- Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
- Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
- Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
- Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
- Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
- Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
- Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamič.
- Nashwanak, Minn.: Geo. Maurin.
- New Duluth, Minn.: John Jerina.
- Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.
- St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
- Klein, Mont.: Gregor Zobec.
- Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
- Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
- Esmond, Mont.: Tomaž Paulin.
- Gowanda, N. Y.: Kari Sterniša.
- Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
- Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
- Barberton, O. in okolica: Math Krmar.
- Bridgeport, O.: Frank Hočvar.
- Collinwood, O.: Math. Slapnik.
- Lorain, O. in okolica: J. Kumšč in Louis Balant.
- Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
- Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
- Oregon City, Oreg.: M. Justin.
- Allegheny, Pa.: M. Klarich.
- Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
- Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
- Braddock, Pa.: Ivan Germ.
- Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek.
- Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
- Canonsburg, Pa.: John Koklich.
- Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
- Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
- Claridge, Pa.: Anton Jerina.
- Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
- Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
- Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.
- Export, Pa.: Frank Trebetz.
- Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
- Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
- Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
- Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
- Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
- Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.
- Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
- Moon Run, Pa.: Frank Maček.
- Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakoblich.
- South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
- Steelman, Pa.: Anton Hren.
- Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.
- West Newton, Pa.: Josip Jovan.
- Willcox, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
- Tooele, Utah: Anton Palčič.
- Winterquarters, Utah: L. Blažič.
- Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
- Davis, W. Va. in okolica: J. Brodich.
- Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenčan.
- Kremshe, Wis.: Aleksander Pezdir.
- Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
- Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
- West Allis, Wis.: Frank Skok.
- Rock Springs, Wya.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
- Revni nemški otroci prihajajo v Nizozemsko.
- Amsterdam, Nizozemska, 28. julija. — V Nizozemsko je včeraj došlo okoli sedemdeset otrok iz Nemčije, ki so vsi člani revnih družin; tako pravi "Telegraph".
- BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!**

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburgh Pa.
HRVATSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravstvenih tajnih moških boleznih.

Štiti ali odstranjuje krvne žile, ki so postale neprepadne zaradi starosti ali zaradi drugih bolezni, ki jih povzročajo. — Pridite in se zdravite v moji ambulanci, ki je v 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. — Pridite vsak dan od 10 ure zjutraj do 8 ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. — S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številko!

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

za revmatične bolečine, sklerotične in nevrološke bolečine in migrene.

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zaprti s ključem s Anker varstveno znamko. — 95 in 40 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York, N. Y.

ZAHVALNO PISMO.

Sploštvani rojak Frank Stefanich, Fresno, Cal. Naznanim vam, da sem prejel vino in sem prav zadovoljen, ker je res dobro. Pri naročilu sem vam poslal \$7.00 in ostalih \$7.00 vam pa zdaj pošljem in se prav lepo zahvaljujem za dobro blago.

Spotovanjem vaš prijatelj
Vaso Skribinam,
Box 75, Ramsey, Ohio.

Rojaki!

Columba gram-fone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:

IVAN PAJK,
466 Chestnut St., Clevelandsk. Pa.
67 1/2 Stee na cenik 12

POZOR ROJAKI!

Ne pozabite nasloviti na naše ime, kakor tudi na naše ime in breslo. Od tega namreč vrnemo v 10 dni nazaj vsaki gotovi denar, kakor tudi vsaki gotovi denar, ki ga ne boste oddali in oddali. Revmatizam, kosti in vse vrste vseh vrst, noge in vrtin, v obeh dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bole, turs, krasne in grdat, potne noge kurje obose, obošane v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi mi oddal brez uspeha rabi mi jamčim za \$5.00. Pridite takoj po cenik, ki ga takoj pošljim zaostoj.

JACOB WAHOČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Denarne pošiljate za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodni kom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako zmagodi pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVERKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,
ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda.

Spotovanjem vaš prijatelj
Vaso Skribinam,
Box 75, Ramsey, Ohio.

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vaakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa
vojskojočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.
Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.
Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske in Italije. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas
vojskojočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil!
Obsega 11 raznih zemljevidov.
Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friedrich pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jobral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglich in sembral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdajbral —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spsaliljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu) : Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekem jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli po križemsvet in učili vse narode.

Financi minister Dunajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjigo ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

ENNA 60 CENTOV.

Naročite je pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

\$

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in posebnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno za šestih straneh, tako, da dobita tedensko 26 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donese dnevno poročila s bojišča in razna druga. Sedaj ga slobodni dan razpoddajmo 12,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebje lista je organizirano in spada v strokovno unijo.